



ZÁKLADNÍ ŠKOLA PRAHA 10, GUTOVA 39/1987  
se sídlem Gutova 39/1987, 100 00 Praha 10, Strašnice  
Fakultní škola Pedagogické fakulty UK  
Škola s rozšířenou výukou matematiky  
IČO: 476 11 880, tel.274 021920-24, fax.274 021 922,  
E-mail: skola@zsgutova.cz, [www.zsgutova.cz](http://www.zsgutova.cz)

---

# Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

## GUTOVKA

**Základní škola, Praha 10, Gutova 1987/39,  
příspěvková organizace**

**Aktualizace září 2024**

ŠVP je v elektronické podobě přístupný na adrese:  
[www.zsgutova.cz/Dokumenty/obecné](http://www.zsgutova.cz/Dokumenty/obecné)

ŠVP je v listinné podobě přístupný na požádání u ředitelky školy.

Kontakt:

tel.: 274 021 921, email: [skola@zsgutova.cz](mailto:skola@zsgutova.cz)

*Prvotní prioritou této školy jsou její zaměstnanci.  
Chceme-li našim žákům/rodičům poskytovat kvalitní servis,  
musíme mít dobrý pedagogický tým.  
Jeho členy získáváme cíleně. Ty, kteří se osvědčí, hledíme udržet.*

# OBSAH

<b>1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE</b> .....	<b>1</b>
<b>2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU</b> .....	<b>2</b>
2.1 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	2
<i>Úplnost a velikost školy</i> .....	2
<i>Umístění školy</i> .....	2
<i>Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky</i> .....	2
<i>Pedagogičtí pracovníci</i> .....	3
<i>Způsoby spolupráce se školskou radou, zákonnými zástupci, místními, regionálními a zahraničními partnery, pedagogicko-psychologickými poradnami a jinými institucemi</i> .....	4
2.2 STRUČNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	4
<i>Úvod</i> .....	4
<i>Kompetence a výchovné a vzdělávací strategie</i> .....	6
<i>Průřezová témata</i> .....	9
<i>Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami</i> .....	13
<i>Vzdělávání mimořádně nadaných žáků</i> .....	14
<i>Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem</i> .....	15
<b>3. UČEBNÍ PLÁN</b> .....	<b>16</b>
UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ.....	17
UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ VČETNĚ SKUPIN S ROZŠÍŘENOU VÝUKOU MATEMATIKY.....	18
<b>4. UČEBNÍ OSNOVY</b> .....	<b>20</b>
4.1 CHARAKTERISTIKA VYUČOVACÍHO PŘEDMĚTU.....	20
<b>JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE</b> .....	20
Český jazyk a literatura.....	20
1. stupeň.....	20
2. stupeň.....	22
Anglický jazyk.....	24
1. stupeň.....	24
2. stupeň.....	26
Další cizí jazyk.....	28
Španělský jazyk.....	28
Ruský jazyk.....	30
Německý jazyk.....	31
<b>MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE</b> .....	33
Matematika.....	33
1. stupeň.....	33
2. stupeň.....	35
<b>INFORMATIKA</b> .....	37
Informatika.....	37
1. stupeň.....	37
2. stupeň.....	39
<b>ČLOVĚK A JEHO SVĚT</b> .....	41
Vlastivěda.....	41
<b>ČLOVĚK A SPOLEČNOST</b> .....	42
Dějepis.....	42
Občanská výchova.....	44
<b>ČLOVĚK A PŘÍRODA</b> .....	46
Fyzika.....	46
Chemie.....	47
Přírodopis.....	49
Zeměpis.....	51
<b>UMĚNÍ A KULTURA</b> .....	52
Hudební výchova.....	53
1. stupeň.....	53
2. stupeň.....	54
Výtvarná výchova.....	56
1. stupeň.....	56
2. stupeň.....	58
<b>ČLOVĚK A ZDRAVÍ</b> .....	59
Tělesná výchova.....	59

1. stupeň .....	59
2. stupeň .....	61
Výchova ke zdraví .....	63
<i>Člověk a svět práce</i> .....	64
Pracovní činnosti .....	64
1. stupeň .....	64
2. stupeň .....	66
<b>5. HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY</b> .....	<b>69</b>
PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKŮ .....	69
AUTOEVALUACE ŠKOLY A JEJÍ EVALUAČNÍ ČINNOST .....	70
<b>PŘÍLOHA Č. 1: CHARAKTERISTIKA PŘEDMĚTU INFORMATIKA PRO 8. – 9. ROČNÍK ... CHYBA! ZÁLOŽKA NENÍ DEFINOVÁNA.</b>	
<b>PŘÍLOHA Č. 2: NABÍDKA POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024 A JEJICH CHARAKTERISTIKA</b> .....	<b>71</b>
BIOLOGICKÁ PRAKTIKA .....	71
FYZIKÁLNÍ PRAKTIKA .....	Chyba! Záložka není definována.
PSANÍ NA PC .....	72
VÝTVARNÉ TECHNIKY .....	82
PŘÍRODOVĚDNÉ PRAKTIKUM .....	79
ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ .....	73
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA .....	76
MULTIMEDIA .....	78
SPORTOVNÍ HRY .....	81
<b>PŘÍLOHA Č. 3: VYUČOVANÝ DRUHÝ CIZÍ JAZYK VE ŠKOLNÍM ROCE 2023/2024</b> .....	<b>83</b>

# 1. Identifikační údaje

Čj.: GUT/613/2023/Čer

**Oficiální název:** ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ  
VZDĚLÁVÁNÍ

**Datum platnosti:** od 2. září 2013

**Aktualizace ke dni:** 1. 9. 2023

**Motivační název:** GUTOVKA

## Předkladatel

**Název školy:** Základní škola, Praha 10, Gutova 1987/39, příspěvková organizace

**Adresa školy:** Gutova 1987/39, 100 00 Praha 10 – Strašnice

**Jméno ředitelky školy:** Mgr. Jaroslava Černá

**Telefony do školy:** 274 021 920-24

**E-mail:** [skola@zsgutova.cz](mailto:skola@zsgutova.cz)

**Internetová adresa:** [www.zsgutova.cz](http://www.zsgutova.cz)

**IČ:** 47611880

**IZO základní školy:** 047611880

**Datová schránka:** sd3ybhx

**Koordinátor ŠVP ZV:** Mgr. Jaroslava Černá (vedoucí týmu), Mgr. Jana Mašková

## Zřizovatel

**Název a adresa:** Úřad městské části Praha 10, Vršovická 68, 101 38 Praha 10

**Kontakty tel/fax:** 267 093 111 / 272 739 587

Mgr. Jaroslava Černá  
ředitelka školy

## **2. Charakteristika školy a školního vzdělávacího programu**

### **2.1 Stručná charakteristika školy**

**Uplatňujeme následující přístupy ve prospěch zdárného chodu celé školy:**

1. Jsme tu kvůli zájmu našich učitelů, žáků, rodičů a veřejnosti.
2. Dobře rozumíme své práci, rozvíjíme své vzdělání, schopnosti a dovednosti – nestagnujeme.
3. Pedagogická a personální rozhodnutí činíme zodpovědně a bez závislosti na jiných osobách a subjektech.
4. Ve škole vyžadujeme dodržování pravidel a řádu. Vyučujeme tvůrčím způsobem, pestře, zábavně, srozumitelně, ve spojení s běžným životem.
5. Již od 1. ročníku probíhá výuka i prostřednictvím práce s PC, interaktivními tabulemi a další moderní didaktickou technikou.
6. Jsme hrdí na titul fakultní školy, zůstáváme ve styku s pedagogickými fakultami.
7. Od 6. ročníku máme ve třídách skupiny s rozšířenou výukou matematiky.
8. Ceníme si dobrou spolupráci s pedagogicko-psychologickou poradnou.
9. Poskytujeme dětem i dospělým mimořádně širokou nabídku zájmových aktivit.
10. Využíváme jedinečný sportovní areál Gutovka v sousedství školy.
11. Očekáváme, že rodiče vybírají tuto školu po ztotožnění se s našimi specifiky.
12. Vycházíme vstříc očekávání rodičů – žáky především učit.

### **Úplnost a velikost školy**

Základní škola ZŠ Gutova je velká městská škola postavená v roce 1963. Je úplnou základní školou, jejíž součástí jsou oddělení školní družiny a školní klub. V každém ročníku máme 2–3 paralelní třídy. Dlouholetou tradicí jsou zde skupiny s rozšířenou výukou matematiky od šestého ročníku.

### **Umístění školy**

Škola je umístěna v dopravně výhodné poloze, přesto je téměř celá obklopena zelení. Nedaleko je stanice metra A – Strašnická, k dopravě lze použít řadu tramvajových a autobusových linek MHD. Cestující ze satelitních regionů využívají i vlak.

### **Materiální, prostorové, technické a jiné podmínky**

Prostorové podmínky ZŠ lze označit za obvyklé, některé i za nadstandardní. Kromě kmenových tříd využívá škola i odborné učebny, např. 2 počítačové učebny se 45 žákovskými počítači a učebnu informatiky, kde jsou mimo jiné tablety, 3D tiskárna. Všechny učebny jsou vybavené interaktivní tabulí, dále je ve škole relaxační učebna, specializované učebny odborných předmětů, výtvarný ateliér s keramickou pecí, chemická laboratoř, žákovská dílna, dvě samostatné herny školní družiny, školní klub. Dále je v budově školní knihovna, dvě tělocvičny, školní jídelna (samostatný právní subjekt).

Za zmínku stojí i jednací místnost pro konzultace rodičů s učiteli. Žáci mají možnost využívat o přestávkách stolní tenis a stolní fotbal na jednotlivých patrech. Díky projektu Moje stopa byly pořízeny do 2. - 4. patra sedací zóny pro žáky – stolek, křesílka, sedací vaky a pohovka.

Ve venkovních prostorách má škola zahradu s herními prvky a víceúčelový amfiteátr. Ke škole přiléhá rozsáhlý sportovní areál, jehož součástí je horolezecká stěna, kluziště, skate areál, dětské hřiště, beachvolejbal, vodní svět, hřiště s umělou trávou, atletické zázemí, lanové centrum a další hřiště.

Pro žáky 2. a 3. tříd realizujeme plavecký výcvik. Pro žáky 6. tříd můžeme organizovat adaptační kurs a pro žáky 7. a 8. tříd výběrový lyžařský kurz. Podle zájmu vyjíždíme na školy v přírodě.

## **Pedagogičtí pracovníci**

Máme věkově vyvážený pedagogický sbor. Zaměstnáváme cca 50 pedagogických pracovníků včetně vychovatelek školní družiny a 10 dalších zaměstnanců. Pedagogické vedení školy tvoří 3 osoby. Škola trvale podporuje rozšiřování kvalifikace svých učitelů.

Kontaktní pozici mezi školou a rodinou má zejména třídní učitel (TU) a vychovatelka školní družiny (ŠD). Třídního učitele jmenuje do funkce ředitelka školy na optimální dobu, většinou delší než jeden rok. Na prvním stupni uplatňujeme zpravidla časový model 2 roky + 3 roky (dva učitelé). Na druhém stupni je naší snahou udržet u třídních učitelů čtyřleté funkční období. Ve výjimečných nebo naléhavých případech může ale docházet ke změnám i mimo uvedené časové plány (např. prioritní potřeba přesunout TU na jinou pozici, odchod učitele ze školy). V případě žádoucí výměny TU realizujeme změnu raději hned po prvním roce. Škola se vždy snaží kompenzovat takové změny kvalitní náhradou.

I naši školu postihuje nedostatek nabídky kvalifikovaných učitelů na trhu práce. Ředitelka dává zajištění personálních povinností vysokou prioritu a využívá všech možností, které zákon o pedagogických pracovnících umožňuje.

## **Žáci a zákonní zástupci**

O školu je velký zájem, přibližně jedna polovina žáků k nám dojíždí ze spádových oblastí jiných škol. Škola je v regionu, který obývají občané ze středních a vyšších sociálních tříd. Ve škole je relativně málo problémů sociálního charakteru. Náznaky šikany a podezření z užívání návykových látek řešíme vždy okamžitě, takové situace ale nastávají zřídka. Velké úsilí věnujeme prevenci těchto jevů. Škola se prezentuje jako otevřená – rodiče a další zájemci mají možnost po dohodě vstupovat do tříd a sledovat vyučování. Jedním z hlavních cílů je účinná komunikace mezi školou a rodiči. Jednání probíhají prostřednictvím osobních schůzek, osvědčuje se elektronická komunikace, rodiče navštěvují webové stránky školy. Jako součást vstřícného přístupu k rodičům však nelze na škole požadovat konzultační či spoluterapeutické kompetence (např. v personálních otázkách, v otázkách počtu žáků ve třídách, při slučování či rozdělování tříd apod., obecně v otázkách rozhodování ředitele podle § 164 a 165 školského zákona). Ředitelka školy se zároveň podle § 22 školského zákona zabývá všemi vyjádřeními rodičů, která se týkají podstatných záležitostí vzdělávání žáků. Podnětům se bez zbytečných odkladů a s odpovídající pozorností věnuje. Totéž platí o zabývání se podněty ze strany žáků. Těm je rovněž příslušnými pracovníky školy věnována pozornost odpovídající věku a stupni vývoje žáků.

Naši žáci pracují v Gutovské radě (žákovský parlament), vydávají školní časopis Tornádo, využívají barevnou schránku pro kontakt s ředitelkou školy, škola se zapojuje do sponzorských

aktivit, např. adopce zvířat v pražské zoo, podpora vzdělávání dětí v rozvojových zemích, srdíčkový den. Mnozí žáci se v rámci výuky úspěšně účastní vědomostních, sportovních a uměleckých soutěží.

## **Způsoby spolupráce se školskou radou, zákonnými zástupci, místními, regionálními a zahraničními partnery, pedagogicko-psychologickými poradnami a jinými institucemi**

Školská rada je ustavena od roku 2005. Její členové zastupují zaměstnance školy, zákonné zástupce žáků a zřizovatele. Schůzky probíhají dle potřeby, nejméně 2-3 krát do roka.

Hlavním partnerem ve veřejném životě školy jsou kromě rodičů zástupci zřizovatele (ÚMČ Praha 10) a dále instituce, které prostřednictvím školy nabízejí dětem i dospělým volnočasové aktivity.

Účinná a intenzivní spolupráce již dlouhé roky probíhá mezi školou a pedagogicko-psychologickou poradnou v Praze 10. Učitelé aktivně spolupracují s poradenským psychologem a speciálním pedagogem zejména v oblasti společného vzdělávání (inkluze). Bez odkladů řeší všechny specifické vývojové poruchy žáků a vztahové záležitosti.

## **2.2 Stručná charakteristika školního vzdělávacího programu**

### **Úvod**

Motivační název školního vzdělávacího programu „GUTOVKA“ byl utvořen z počátečních písmen slov, která vystihují náš vzdělávací záměr.

„G“ (garantujeme), „U“ (ucelené), „T“ (tvořivé), „O“ (optimální), „V“ (vzdělání), „K“ (každému), „A“ (absolventovi).

Program respektuje tradice školy, využívá její charakteristické podmínky a reaguje na vzdělávací potřeby žáků.

Na základě analýzy vzdělávacích podmínek školy, možností a potřeb žáků, požadavků zákonných zástupců se zaměřujeme zejména na:

- 1) Vytváření bezpečného prostředí při výuce i dalších školních činnostech.
- 2) Poskytování funkčního, přitažlivého, kvalitního základního vzdělávání zaměřeného na aktivní dovednosti žáků.
- 3) Rozvíjení schopností matematicky nadaných žáků a pokračujeme v tradici rozšířené výuky matematiky.
- 4) Pomoc žákům se speciálními vzdělávacími a výchovnými potřebami.
- 5) Podporu rozvoje pohybových dovedností žáků ve školních i v zájmových sportovních aktivitách.
- 6) Rozvoj komunikačních dovedností žáků.

V naší škole je vzdělávací program pro 1. ročník koncipován tak, aby dítě do role žáka vrůstalo postupně, plynule, nenásilně. Proto si klademe za cíl nejen žáka naučit, ale také vytvořit u něj pozitivní vztah ke škole.

Přístup pedagogů ke vzdělávání žáků 1. ročníku usnadňuje přechod z předškolního vzdělávání do povinného, pravidelného a systematického vzdělávání základního. Je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka (včetně žáků se speciálními vzdělávacími potřebami). Vzdělávání svým činnostním a praktickým charakterem a uplatněním odpovídajících metod chce motivovat žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodný způsob řešení problémů.

Výuku obohacujeme také netradičními formami (přírodovědné, technické, společenské i manuální činnosti ve škole i v jiných vzdělávacích institucích), které můžeme realizovat v třídní i celoškolské podobě.

#### **Naše východiska jsou tato:**

- poskytování vyváženého kvalitního všeobecného vzdělávání
- povinná výuka anglického jazyka od 1. ročníku
- rozvíjení samostatného logického myšlení a schopnosti komunikace
- příprava žáků pro praktický život včetně studia na středních školách
- uplatňování dalších forem výuky – integrované vyučování, skupinové vyučování, pracovní dílny, besedy s odborníky, ukázky odborných činností, vyučování na počítači od první třídy, používání interaktivních tabulí, práce s internetem
- podpora začleňování žáků s diagnostikovanými specifickými poruchami učení a chování
- podpora žákům nadaným a talentovaným
- vedení žáků k sebekontrolě, sebehodnocení a samostatnému rozhodování
- vedení k samostatné práci i spolupráci v týmu
- při osvojování nového učiva dbáme na to, aby nové učivo vycházelo z učiva předešlého, aby byly nové představy zařazovány do okruhu představ starších

#### **Řídíme se těmito postupy:**

- poznáváme žáky, jejich potřeby a schopnosti
- vyučujeme prostřednictvím vlastní činnosti žáků, využíváme smyslové poznání a zkušenosti žáků
- vytváříme prostředí, ve kterém se žáci cítí bezpečně a chtějí se učit, které dává prostor pro žákovu seberealizaci a sebedůvěru
- rozvíjíme klima dobrých vztahů mezi žáky, mezi žákem a učitelem
- dáváme žákům přiměřený čas k učení a vedeme je k trvalému osvojení vědomostí
- volíme učivo ve shodě s individuálními možnostmi a zájmy žáků, klademe důraz na smysluplné učení, respektujeme schopnosti žáků
- podporujeme u žáků logické a kritické myšlení
- učíme žáky pracovat s informacemi, vyhledávat souvislosti, propojovat poznatky různého druhu
- rozvíjíme schopnost žáků spolupracovat a pracovat v týmu
- učíme žáky hodnotit vlastní práci i práci spolužáků
- podporujeme u žáků schopnost poslouchat a respektovat názory jiných lidí
- vybíráme a využíváme vhodné učebnice a učební pomůcky
- hodnotíme znalosti žáků, nikoli jejich slabiny



## Kompetence a výchovné a vzdělávací strategie

KOMPETENCE	VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE
Schopnosti, kterých chceme u žáků dosáhnout	Společné postupy, které uplatňujeme při utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků
<b>KOMPETENCE K UČENÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vedeme žáky k zodpovědnosti za své vzdělávání, umožňujeme žákům osvojit si strategii učení a motivujeme je pro celoživotní učení</li> <li>- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení</li> <li>- podporujeme samostatnost a tvořivost</li> <li>- podporujeme různé přijatelné způsoby dosažení cíle</li> <li>- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti</li> <li>- ve výuce se zaměřujeme prioritně na „aktivní“ dovednosti, učivo používáme jako prostředek k jejich získání</li> <li>- ve výuce zřetelně rozlišujeme základní učivo a učivo rozšiřující</li> <li>- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání, zpracovávání a používání potřebných informací</li> <li>- při výuce podporujeme zodpovědné využívání výpočetní techniky</li> <li>- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry</li> <li>- na začátku vyučovací hodiny (VH) vždy žáky seznámíme s cílem VH, na konci VH s žáky zhodnotíme jeho dosažení</li> <li>- uplatňujeme individuální přístup k žákovi</li> <li>- motivujeme k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž má žák radost z učení</li> <li>- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace</li> <li>- učíme žáky pracovat s chybou</li> <li>- učíme žáky trpělivosti, povzbuzujeme je</li> </ul>
<b>KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů</li> <li>- učíme žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)</li> <li>- vytvářením praktických problémových úloh a situací učíme žáky prakticky problémy řešit</li> <li>- na modelových příkladech učíme žáky algoritmu řešení problémů</li> <li>- podporujeme různé přijatelné způsoby řešení problému</li> <li>- podporujeme samostatnost, tvořivost a logické myšlení</li> <li>- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů</li> <li>- podporujeme využívání moderní techniky při řešení problémů</li> <li>- učíme, jak některým problémům předcházet</li> <li>- ve škole i při mimoškolních akcích průběžně monitorujeme, jak žáci řešení problémů prakticky zvládají</li> </ul>
<b>KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vedeme žáky k otevřené, všestranné a účinné komunikaci</li> <li>- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků zejména v mateřském jazyce, v cizím jazyce, v informačních a komunikačních technologiích a v sociálních vztazích</li> <li>- klademe důraz na kulturní úroveň komunikace</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců</li> <li>- podporujeme oprávněnou kritiku a sebehodnocení</li> <li>- učíme žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky</li> <li>- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky různých věkových kategorií</li> <li>- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích</li> <li>- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu</li> <li>- učíme žáky naslouchat druhým</li> <li>- sami otevřeně komunikujeme na kulturní úrovni, své názory opíráme o logické argumenty, netolerujeme pomluvy, nezdvořilost a „zákulisní“ jednání</li> </ul>
<b>KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých</li> <li>- kombinujeme používání frontální metody výuky, skupinové výuky a kooperativního vyučování</li> <li>- volíme formy práce, které pojímají různorodý kolektiv třídy</li> <li>- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce</li> <li>- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role</li> <li>- učíme žáky hodnotit význam práce v týmu, význam vlastní práce v týmu i význam práce ostatních členů týmu</li> <li>- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují</li> <li>- upevňujeme v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle</li> <li>- podporujeme integraci a inkluzi žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů</li> <li>- průběžně monitorujeme sociální vztahy ve třídě, skupině</li> <li>- učíme žáky odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi žáky, mezi žáky a učiteli</li> <li>- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování, na jejichž formulaci se žáci sami podílejí</li> </ul>
<b>KOMPETENCE OBČANSKÉ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vychováváme žáky jako svobodné občany, plnící si své povinnosti, uplatňující svá práva a respektující práva druhých</li> <li>- vychováváme žáky jako osobnosti zodpovědné za svůj život, své zdraví a za životní prostředí</li> <li>- vychováváme žáky jako ohleduplné jedince, schopné a ochotné účinně pomoci v různých situacích</li> <li>- netolerujeme projevy rizikového chování, zejména projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu</li> <li>- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i zákonných zástupců</li> <li>- podporujeme kamarádké chování a poskytnutí požadované pomoci</li> <li>- důsledně dbáme na dodržování pravidel chování ve škole, stanovených ve školním řádu</li> <li>- vedeme žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem</li> <li>- na konkrétních modelových příkladech demonstrujeme pozitivní a negativní projevy chování lidí</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- podporujeme různé formální i neformální způsoby spolupráce s městskou částí, policií, složkami IZS apod.</li> <li>- upevňujeme žádoucí pozitivní formy chování žáků</li> <li>- neustále monitorujeme chování žáků, včas přijímáme účinná opatření</li> <li>- využíváme pomoci a zkušeností odborníků - výchovných poradců, PPP, SPC, OSPOD, policie, krizových center</li> <li>- uvážlivě a zodpovědně využíváme dostupných prostředků výchovných opatření – s ohledem na jejich účinnost</li> <li>- kázeňské přestupky řešíme individuálně</li> <li>- problémy řešíme věcně, spravedlivě, bez emocí a osobní zášti</li> <li>- dodržujeme zásadu, „že tu není špatný žák, jsou tu jen špatné projevy jeho chování“</li> <li>- při kázeňských problémech žáků se vždy snažíme zjistit jejich příčinu</li> <li>- v rámci svých předmětů a své působnosti seznamujeme žáky s právními normami</li> <li>- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity</li> <li>- v hodnocení žáků upřednostňujeme prvky pozitivní motivace</li> <li>- respektujeme osobnost žáka a jeho práva, budujeme přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole</li> <li>- chováme se k žákům jejich rodičům a ke svým spolupracovníkům tak, jak si přejeme, aby se oni chovali k nám</li> </ul>
<b>KOMPETENCE PRACOVNÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, učíme žáky používat při práci vhodné materiály, nástroje a technologie, učíme žáky chránit své zdraví při práci</li> <li>- pomáháme žákům při volbě jejich povolání</li> <li>- kvalitně odvedenou práci vždy pochválíme, protože vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci</li> <li>- při výuce vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.</li> <li>- důsledně žáky vedeme k dodržování vymezených pravidel, ochraně zdraví a k plnění svých povinností a závazků</li> <li>- různými formami seznamujeme žáky s jednotlivými profesemi</li> <li>- cíleně motivujeme žáky k dosažení jimi zvoleného dalšího studia (budoucího povolání)</li> </ul>
<b>KOMPETENCE DIGITÁLNÍ</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vedeme žáky k ovládnutí běžně používaných digitálních zařízení</li> <li>- pomáháme žákům využívat digitální technologie při učení i v běžném životě k usnadnění práce</li> <li>- vedeme žáky k pochopení digitálních technologií a ke kritickému hodnocení jejich využití</li> <li>- předcházíme situacím ohrožujících bezpečnost zařízení a dat</li> <li>- dbáme na etické jednání v digitálním prostředí</li> </ul>

***Tyto výchovné a vzdělávací strategie jsou uplatňovány všemi pedagogy při výuce i mimo ni.***

## Průřezová témata

### Přehled tematických okruhů průřezových témat – 1. stupeň

#### Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
<b>Osobnostní rozvoj</b>					
Rozvoj schopností poznávání	Vla				
Sebepoznání a sebepojetí	Vla				
Seberegulace a sebeorganizace			Vla		
Psychohygienu				Vla	
Kreativita			Vv		
<b>Sociální rozvoj</b>					
Poznávání lidí	Vla				Aj
Mezilidské vztahy					Vla
Komunikace		Čj			
Kooperace a kompetice			Tv		
<b>Morální rozvoj</b>					
Řešení problému a rozhodovací dovednosti				M	
Hodnoty, postoje, praktická etika					Vla

#### Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Občanská společnost a škola			Vla		
Občan, občanská společnost a stát				Vla	
Formy participace občanů v politickém životě					Vla
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					Vla

**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Evropa a svět nás zajímá					Vla
Objevujeme Evropu a svět					Vla
Jsme Evropané				Vla	

**Multikulturní výchova**

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Kulturní diference		Vla			Aj
Lidské vztahy		Vla			
Etnický původ	Čj				
Multikulturalita	Čj				
Princip sociálního smíru a solidarity				Čj	

**Environmentální výchova**

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Ekosystémy			Vla	Vla	
Základní podmínky života			Vla		
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					Vla
Vztah člověka k prostředí			Vla	Pč	Pč

**Mediální výchova**

Název tematického okruhu	1.	2.	3.	4.	5.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení					Čj
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					Čj
Stavba mediálních sdělení					Inf
Vnímání autora mediálních sdělení					Vla
Fungování a vliv médií ve společnosti					Vla, Inf
Tvorba mediálního sdělení					Inf
Práce v realizačním týmu				Pč	

## Přehled tematických okruhů průřezových témat – 2. stupeň

### Osobnostní a sociální výchova

Název tematického okruhu	6.	7.	8.	9.
<b>Osobnostní rozvoj</b>				
Rozvoj schopností poznávání	Hv, Vv	Hv, Vv	Vv	Vv
Sebepoznání a sebepojetí	Vv	Vz	Ov, Vz	Rj
Seberegulace a sebeorganizace		Vz	Ov	
Psychohygiena		Vz		
Kreativita	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv	Vv, Hv
<b>Sociální rozvoj</b>				
Poznávání lidí	Vv	Vz, Vv	Vz, Vv, Ov	
Mezilidské vztahy		Vz, Ov	Vz	
Komunikace	Čj	Čj		
Kooperace a kompetice	Hv			
<b>Morální rozvoj</b>				
Řešení problému a rozhodovací dovednosti			Vz	
Hodnoty, postoje, praktická etika			Ov, Vz	Vv

### Výchova demokratického občana

Název tematického okruhu	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	Ov			
<i>Je součástí náplně třídnických hodin a práce žákovského parlamentu – Gutovské rady</i>				
Občan, občanská společnost a stát			D, Ov	D
Formy participace občanů v politickém životě			Ov	
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D		Ov	D

**Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**

Název tematického okruhu	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímají	Vv	Z	Čj	Čj
Objevujeme Evropu a svět	Aj, Ov	Aj	Aj, Rj	Aj, Vv
Jsme Evropané	D, Vv			Ov

**Multikulturní výchova**

Název tematického okruhu	6.	7.	8.	9.
Kulturní diference	Aj	Aj, Hv, D	Aj, Hv	Aj
Lidské vztahy	Čj	Ov	Čj	
Etnický původ			Z, Hv	
Multikulturalita	Čj	Z		
Princip sociálního smíru a solidarity		Ov		

**Environmentální výchova**

Název tematického okruhu	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy	Z	Př	Z	
Základní podmínky života	Př	Př	Fy, Ch	Ch
Lidské aktivity a problémy životního prostředí			Př, Z	Fy, Ch, Aj, Ov
Vztah člověka k prostředí	Ov	Vz, Ov	Z, Př	Ch

**Mediální výchova**

Název tematického okruhu	6.	7.	8.	9.
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	Čj	Čj		D
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	It	It	It	It
Stavba mediálních sdělení	Ov	Čj, Ov	Ov	Ov
Vnímání autora mediálních sdělení			Čj	
Fungování a vliv medií ve společnosti		Ov		D
Tvorba mediálního sdělení		It		Čj
Práce v realizačním týmu			Čj	Ov
<i>Tvorba školního časopisu</i>				

## Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami se rozumí osoba, která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka.

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho rodičů a v některých případech školského poradenského zařízení. V rámci školy jde pak především o spolupráci třídního učitele, ostatních vyučujících žáka, výchovného poradce a vedení školy. Tito jmenovaní spolu s pracovníky školských poradenských zařízení budou spolupracovat při řešení problémů týkajících se vzdělávání těchto žáků. Velký význam pro úspěšné vzdělávání má spolupráce a komunikace mezi školou a rodinou žáka.

V naší škole usilujeme o vytvoření takových podmínek pro žáky se SVP, aby bylo docíleno jejich plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu s ohledem na jejich individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání těchto žáků využíváme podpůrná opatření spočívající v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče,
- úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi po dobu jeho pobytu ve škole podporu podle zvláštních právních předpisů,
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených.

Podpůrná opatření se člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení. V tom případě zpracovává plán pedagogické podpory. Při jeho zpracování vychází vždy z potřeb a zájmů konkrétního žáka. Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení.

Podmínkou poskytování podpůrného opatření druhého až pátého stupně školou nebo školským zařízením je vždy předchozí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka.

Plán pedagogické podpory žáka (dále jen PLPP) zpracovává škola pro žáka s prvním stupněm podpůrných opatření a to na základě potřeb úprav ve vzdělávání nebo zapojení do kolektivu (v souladu s § 10 vyhlášky š. 27/2016 Sb.).

PLPP sestavuje třídní učitel s učiteli konkrétních vyučovacích předmětů ve spolupráci s výchovným poradcem. PLPP má písemnou podobu a obsahuje zejména popis obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka, podpůrná opatření prvního stupně, stanovení cílů podpory a způsobu vyhodnocování naplňování plánu. Před jeho zpracováním budou probíhat



konzultace s jednotlivými vyučujícími daného žáka za účelem stanovení metod a forem práce se žákem či způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví na základě podnětů od třídního učitele termín přípravy PLPP. Třídní učitel organizuje společné schůzky se žákem, jeho rodiči a s pedagogy. S PLPP je seznámen žák, zákonný zástupce žáka a všichni vyučující. Škola vyhodnocuje naplňování cílů PLPP nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření a průběžně jej aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Při nenaplnění stanovených cílů doporučí škola žákovi navštívení PPP.

Individuální vzdělávací plán (dále jen IVP) zpracovává třídní učitel v součinnosti s dalšími vyučujícími pro žáka od druhého stupně podpůrných opatření a to na základě doporučení školského poradenského zařízení (ŠPZ) a žádosti zákonného zástupce. IVP vychází ze školního vzdělávacího programu (ŠVP) a respektuje potřeby žáka. Obsahuje mj. údaje o skladbě druhů a stupňů podpůrných opatření poskytovaných v kombinaci s tímto plánem. Naplňování IVP vyhodnocuje školské poradenské zařízení nejméně jednou ročně.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření stanovená v RVP ZV.

Školní poradenské pracoviště naší školy tvoří výchovný poradce, speciální pedagog a metodik prevence. Škola spolupracuje s Pedagogicko-psychologickou poradnou Prahy 10. Škola organizuje konzultace učitelů s poradenským psychologem a speciálním pedagogem. U konzultací je přítomen i školní výchovný poradce. Projednávají se metody a formy práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami i např. účinnost jednotlivých opatření.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jednotlivá podpůrná opatření k příslušným stupňům úrovně podpory jsou dále specifikována dle Přílohy č. 1 k vyhlášce č. 27/2016 Sb.

## **Vzdělávání mimořádně nadaných žáků**

Do této skupiny patří žáci, u kterých PPP na základě vyšetření konstatuje stupeň mimořádného nadání a doporučí škole další postupy.

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní stimulaci vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, intelektových činností nebo v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Zařazení nadaných žáků do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování v jednotlivých vyučovacích předmětech.

Plán pedagogické podpory je nově zaváděné podpůrné opatření a týká se nadaných žáků s podpůrnými opatřeními prvního stupně, tedy žáků s mírnými úpravami ve vzdělávání, které mohou být krátkodobé povahy (ale mohou trvat i po celou dobu jeho vzdělávání). PLPP

nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s ostatními učiteli, výchovným poradcem, ŠPZ a rodiči žáka.

Individuální vzdělávací plán mimořádně nadaného žáka sestavuje třídní učitel ve spolupráci s dalšími učiteli vyučovacích předmětů, ve kterých se projevuje mimořádné nadání žáka, s výchovným poradcem a ŠPZ a také s rodiči mimořádně nadaného žáka. IVP je zpracován v písemné podobě a vychází z obsahu IVP v § 28 vyhlášky č. 27/2016 Sb. IVP je sestaven nejpozději do jednoho měsíce od obdržení doporučení ŠPZ. Součástí IVP je termín vyhodnocení naplňování IVP a může též obsahovat i termín průběžného hodnocení. IVP může být v průběhu školního roku doplňován a upravován.

Výchovný poradce zajistí písemný informovaný souhlas zákonného zástupce žáka, bez kterého nelze IVP provádět.

Škola tedy využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

K rozvoji nadání uskutečňujeme pro vybrané žáky rozšířenou výuku matematiky. Žákům vykonávajícím sportovní přípravu může ředitel školy odlišně upravit organizaci vzdělávání.

Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost jeho zákonného zástupce přeradit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Součástí žádosti žáka, který plní povinnou školní docházku, je vyjádření školského poradenského zařízení a registrujícího poskytovatele zdravotních služeb v oboru praktické lékařství pro děti a dorost (dále jen „registrující lékař“). Podmínkou přerazení je vykonání zkoušek z učiva nebo části učiva ročníku, který žák nebo student nebude absolvovat. Obsah a rozsah zkoušek stanoví ředitel školy.

Usměrňujeme žáky v osobnostní výchově, vedeme je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším. Není výjimkou, že vyniká-li žák v jedné oblasti, v jiné je průměrný. Na základě doporučení školského poradenského zařízení je možné vzdělávat žáka v určitém předmětu v jiném postupném ročníku.

## **Vzdělávání žáků s odlišným mateřským jazykem**

Na žáky s odlišným mateřským jazykem (dále OMJ) lze pohlížet jako na žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Základním principem je přistupovat k dětem s OMJ s vědomím toho, že vzdělávací jazyk je pro ně jazyk cizí a že se teprve učí jazyk, prostřednictvím něhož se zároveň učí. To s sebou nese zvýšené požadavky na názornost, přehlednost, systematičnost, a často i redukci učiva s velkým důrazem na rozvoj dovedností v českém jazyce.

Každé dítě v naší škole má právo plnohodnotně rozvíjet svůj potenciál, účastnit se výuky a spolupracovat s ostatními. Škola má zodpovědnost za zajištění rovnosti vzdělávacích příležitostí pro všechny a odstranění překážek, které by tomu bránily, což u žáků s OMJ je především výuka češtiny jako cizího jazyka.

Je nutné rozvíjet potenciál žáků s OMJ prostřednictvím výuky češtiny jako cizího jazyka a přístup k učivu dalších předmětů musí být smysluplný a podnětný i bez dostatečné znalosti vzdělávacího jazyka a zároveň jazyk rozvíjet.

Žáci s OMJ jsou integrováni do běžných tříd. V případě potřeby je jim zajištěna výuka českého jazyka nad rámec rozvrhu ve výši 2 hodin týdně.

### 3. Učební plán

Obsah vzdělávacích oblastí, které vymezuje rámcový vzdělávací program, je realizován prostřednictvím jednotlivých předmětů. Předměty můžeme rozdělit do dvou skupin: předměty povinné pro všechny žáky (např. Čj, M), předměty volitelné (jsou povinné, ale žáci mají obvykle možnost si vybrat z určité nabídky). Následující přehled uvádí názvy povinných předmětů podle toho, jak naplňují vzdělávací oblasti:

Vzdělávací oblast	Název předmětu	
	1. stupeň	2. stupeň
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
	Cizí jazyk <sup>1)</sup>	Cizí jazyk <sup>1)</sup>
	xxx	Další cizí jazyk <sup>2)</sup>
Matematika a její aplikace	Matematika	Matematika
Informatika	Informatika	Informatika
Člověk a jeho svět	Vlastivěda	xxx
Člověk a společnost	xxx	Dějepis
		Občanská výchova
Člověk a příroda	xxx	Fyzika
	xxx	Chemie
	xxx	Přírodopis
	xxx	Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	Tělesná výchova
	xxx	Výchova ke zdraví
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	Pracovní činnosti

#### Základní nabídka volitelných předmětů (aktualizováno v příloze) :

1. Informatika (nebo předmět založený na práci s PC technikou)
2. Sportovní hry
3. Přírodovědně zaměřené předměty
4. Společenskovědně zaměřené předměty

<sup>1)</sup> Škola nabízí výuku anglického jazyka, i v 1. a 2. ročníku jako povinný předmět.

<sup>2)</sup> Nabídka dalších cizích jazyků je upřesněna v příloze.

## Učební plán 1. stupeň

Předmět	Učební plán 1. stupeň					
	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	celkem
Český jazyk	8	8	9	7	7	39
Anglický jazyk	1	1	3	3	3	11
Matematika	5	5	5	5	5	25
Informatika	0	0	0	1	1	2
Vlastivěda	2	2	3	3	4	14
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5
<b>Celkem</b>	21	21	25	25	26	118

### Porovnání časových dotací vzdělávacích oblastí podle RVP s učebním plánem školy (využití disponibilních hodin): 1. stupeň

Vzdělávací oblast (obor)	RVP	Učební plán	
	minimum	dotace	rozdíl
Český jazyk a literatura	33	39	+6
Cizí jazyk	9	11	+2
Matematika a její aplikace	20	25	+5
Informatika	2	2	0
Člověk a jeho svět	12	14	+2
Umění a kultura	12	12	0
Člověk a svět práce	5	5	0
Tělesná výchova	10	10	0
<b>Celkem ( disponibilní časová dotace )</b>	-	-	+15

#### Poznámky k učebnímu plánu

##### Český jazyk

Obsahuje komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu, literární výchovu a dramatickou výchovu.

##### Vlastivěda

Obsahuje výukové celky historie, geografie, přírodních věd a společenských věd.

*Učební plán 2. stupeň včetně skupin s rozšířenou výukou matematiky*

Vzdělávací oblasti	Předmět	Učební plán 2. stupeň				
		6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník	Celkem
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4	4	4	5	17
	Příprava na SŠ – ČJ	0	0	0	0,5	0,5
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12
	Další cizí jazyk	0	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	Matematika	6	5	5	5	21
	Příprava na SŠ – M	0	0	0	0,5	0,5
Informatika	Informatika	1	1	1	1	4
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	1	2	7
	Občanská výchova	1	1	1	1	4
Člověk a příroda	Zeměpis	2	2	1	2	7
	Fyzika	2	1	2	2	7
	Chemie	0	0	2	2	4
	Přírodopis	2	2	2	1	7
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	4
	Výtvarná výchova	2	1	2	1	6
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
	Výchova ke zdraví	0	1	1	0	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	0	1	1	1	3
Volitelné předměty	Volitelný předmět	0	1	1	0	2
<b>Celkem</b>		28	30	32	32	122

**Porovnání časových dotací vzdělávacích oblastí podle RVP s učebním plánem školy (využití disponibilních hodin): 2. stupeň**

Vzdělávací oblast (obor)	RVP	Učební plán	
	minimum	dotace	rozdíl
Český jazyk a literatura	15	17,5	+2,5
Cizí jazyk	12	12	0
Další cizí jazyk	6	6	0
Matematika a její aplikace	15	21,5	+6,5
Informatika	4	4	0
Člověk a společnost	11	11	0
Člověk a příroda	21	25	+4
Umění a kultura	10	10	0
Člověk a zdraví	10	10	0
Člověk a svět práce	3	3	0
Volitelné předměty	-	2	+2
<b>Celkem (disponibilní časová dotace)</b>	-	-	+15

## **Poznámky k učebnímu plánu**

### **Český jazyk**

Předmět zahrnuje komunikační, slohovou výchovu, jazykovou výchovu, literární výchovu a dramatickou výchovu.

### **Matematika**

Rozšíření výuky matematiky není realizováno zvýšeným počtem vyučovacích hodin, ale zařazením rozvíjejícího učiva. V každém ročníku druhého stupně jsou ve skupině s rozšířenou výukou matematiky přidána témata rozšiřující základní učivo.

### **Další cizí jazyk**

Nabídka dalších cizích jazyků je upřesněna v příloze č. 1.

### **Volitelné předměty**

Nabídka volitelných předmětů je upřesněna v příloze č. 2.

## 4. Učební osnovy

### 4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu

## JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace se realizuje ve vzdělávacích oborech **Český jazyk a literatura, Anglický jazyk a Další cizí jazyk** formou volitelného předmětu.

### Český jazyk a literatura

#### 1. stupeň

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Český jazyk a literatura (zkratka Čj).

#### *Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu*

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura na 1. stupni je realizován takto: 1. až 3. ročník – 9 hodin, 4. a 5. ročník – 7 hodin týdně. Realizace předmětu probíhá ve třídách, knihovnách, počítačové učebně, relaxační učebně a v kulturních institucích.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do těchto složek: komunikační a slohové výchovy, jazykové výchovy, a literární výchovy, dramatické výchovy a etické výchovy. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Český jazyk a literatura přispívá k poznávání, pochopení a objevování skutečností, souvisí tedy s většinou vzdělávacích oborů, hlavně s předměty: vlastivěda, výtvarná výchova, hudební výchova (významné osobnosti kultury), pracovní činnosti (popis pracovního postupu), cizí jazyky (srovnání jazykového systému), informatika (práce s informacemi, vyhledávání).

Při realizaci tohoto předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Mezi nejvhodnější metody patří práce ve skupinách, řešení problémových úkolů, diskuze, projekty, samostatná práce, kritika a sebehodnocení, schopnost vyhledávat informace, orientovat se v literárních žánrech a prostředcích, vlastní tvorba, četba a její interpretace, dramatizace, práce s tiskem a návštěva kulturních institucí.

#### *Výchovné a vzdělávací strategie*

Na úrovni předmětu český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- klademe důraz na kritické a komentované čtení
- zařazujeme dramatizaci
- zařazujeme projekty – o spisovatelích
- umožňujeme diskuze
- zařazujeme práci s příručkami, slovníky, encyklopediemi a s internetem
- předkládáme dostatečného množství informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- spoluvytváříme kritéria hodnocení
- klademe vhodné otázky

- vedeme žáky k souvislému projevu
- používáme při mluveném i písemném projevu vhodné výrazové prostředky (verbální i neverbální)
- zadáváme mluvnická cvičení

### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení (možno i ve skupině)
- poskytujeme dostatečné množství námětů k uvažování
- volíme vhodné příklady, které je žák schopen vyřešit na základě získaných dovedností a znalostí
- vyžadujeme formulování problému
- zařazujeme práce a operace s pojmy, hodnocení a sebehodnocení žáka
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu

### **Kompetence komunikativní**

- zařazujeme skupinovou práci, diskuzi nad problémem
- vyžadujeme vyjádření vlastního názoru a porozumění textu
- zařazujeme mluvní cvičení

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině, soutěže, hry
- nabízíme žákům souvislosti se skutečným životem
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- umožňujeme diferencované výkony podle individuálních schopností žáků
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok

### **Kompetence občanské**

- zařazujeme práci ve skupině,
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- respektujeme práva a vyžadujeme dodržování povinností žáků
- podporujeme u žáků obhájení vlastního názoru
- navštěvujeme kulturní instituce – kino, divadlo
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

### **Kompetence pracovní**

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnosti, vyžadujeme přípravu na výuku, vedení sešitů, aktivitu
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

### **Kompetence digitální**

- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů
- vedeme žáky ke zjištění, které čtenářské strategie jsou vhodné i pro digitální čtení
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledávají, a na ověřování informací z více zdrojů
- učíme žáky vybírat vhodné technologie s ohledem na zvolený formát sdělení (SMS, e-mail, chat)
- umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- vedeme žáky k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství



## 2. stupeň

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Český jazyk a literatura (zkratka Čj).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Český jazyk a literatura na 1. stupni. Ve všech třídách 6. – 9. ročníku jsou vyučovány 4 hodiny týdně. Realizace předmětu probíhá ve třídách, počítačové učebně, učebnách s interaktivní tabulí a v kulturních institucích.

Vzdělávací obsah předmětu Český jazyk a literatura má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohová výchova, jazyková výchova a literární výchova. Ve výuce se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova, Výchova demokratického občana.

Český jazyk a literatura přispívá k poznávání, pochopení a objevování skutečností, souvisí tedy s většinou vzdělávacích oborů. Hlavně s dějepisem, zeměpisem, výtvarnou výchovou, hudební výchovou (významné osobnosti kultury), pracovními činnostmi (popis pracovního postupu), cizími jazyky (srovnání jazykového systému), informatikou (práce s informacemi, vyhledávání), občanskou a dopravní výchovou, výchovou ke zdraví (sociální vztahy, komunikace, chování), přírodopisem a fyzikou.

Při realizaci tohoto předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Mezi nejvhodnější patří práce ve skupinách, řešení problémových úkolů, diskuze, projekty, samostatná práce, kritika a sebehodnocení, schopnost vyhledávat informace, orientovat se v literárních žánrech a prostředcích, vlastní tvorba, četba a její interpretace, dramatizace, práce s tiskem a návštěva kulturních institucí.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu český jazyk a literatura jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- klademe důraz na kritické a komentované čtení, reprodukci textu a jeho porozumění
- zařazujeme dramatizaci
- zařazujeme referáty či skupinové projekty o spisovatelích
- umožňujeme diskuzi
- zařazujeme práci s příručkami, slovníky, encyklopediemi a s internetem, vyhledávání informací
- předkládáme dostatečné množství informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáka k samostatnému řešení daného problému, napomáháme mu hledat další řešení (možno i ve skupině)
- poskytujeme dostatečné množství námětů k uvažování

- vyžadujeme formulování problému
- zařazujeme práce a operace s pojmy, hodnocení a sebehodnocení žáka
- klademe důraz na analýzu přečtených textů a kritické posouzení jejich obsahu

### **Kompetence komunikativní**

- zařazujeme skupinovou práci, diskuzi nad problémem
- vyžadujeme vyjádření vlastního názoru a porozumění textu
- zařazujeme mluvní cvičení
- vyžadujeme přípravu a přednesení referátu

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině, soutěže, hry, vedeme k respektování druhých
- nabízíme žákům souvislosti se skutečným životem
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

### **Kompetence občanské**

- zařazujeme práce ve skupině, projekty
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- respektujeme práva a vyžadujeme dodržování povinnosti žáků
- podporujeme u žáků obhájení vlastního názoru
- navštěvujeme kulturní instituce – především divadlo
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

### **Kompetence pracovní**

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnosti, vyžadujeme přípravu na výuku, shromažďování materiálů, používání jazykových příruček, vedení sešitů, aktivitu

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti a věcné správnosti informačních zdrojů, k dodržování zásad ochrany duševního vlastnictví především při tvorbě a naplňování žáky vytvářených portfolií případně během přípravy vlastních komunikátů v digitálním prostředí včetně tvorby zcela nových digitálních obsahů
- navozujeme nejrozumnější modelové komunikační situace (například komunikace se spolužáky, učitelem nebo jinými osobami) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na danou komunikační situaci a záměr a volili přitom vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby
- při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, k ochraně osobních údajů při zachování jejich osobní bezpečnosti

# **Anglický jazyk**

## **1. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Anglický jazyk (zkratka Aj).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

V 1. a 2. ročníku je vyučována 1 hodina týdně formou povinného předmětu, ve 3. až 5. ročníku jsou vyučovány 3 hodiny týdně.

Realizace předmětu probíhá ve třídách, počítačové učebně, učebně s interaktivní tabulí. Žáci se dělí ve třídě na dvě skupiny podle výsledků jazykového vzdělávání. Je zajištěna propustnost jednotlivých skupin a žák může pracovat v té skupině, která mu nejvíce vyhovuje z hlediska předpokladů, nadání, zájmu a ochoty na sobě pracovat. Na žáky první skupiny jsou kladeny větší nároky z hlediska probíraného učiva a očekávaných výstupů. Takovou výukou dosahujeme toho, že většina žáků pociťuje úspěch a je kladně motivována k dalšímu učení.

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek: komunikační a slohové výchovy, gramatiky a literární výchovy. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Předmět Anglický jazyk souvisí s těmito vzdělávacími obory: Český jazyk a literatura, Hudební výchova, Výtvarná výchova, Člověk a svět práce, Matematika, Člověk a jeho svět.

Předmět se realizuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Výuka probíhá frontálně i skupinově. Důraz je kladen nejen na gramatiku, ale i na ústní projev. Zařazují se projekty nebo domácí úkoly na daná témata. Využívají se výukové programy na PC. Využívá se didaktická technika.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- ve výuce používáme: výklad, poslech nahrávek, sledování videa
- nabízíme texty na porozumění obsahu, na procvičení
- zařazujeme testové soubory
- předkládáme cvičení na zopakování a prohloubení probírané látky
- pracujeme s pracovním sešitem
- zařazujeme čtení a překlady článků přiměřené úrovně jazykových dovedností
- využíváme písemné i ústní zkoušení
- vyžadujeme domácí úkoly
- vedeme žáky k práci s chybou
- vytváříme příležitost přistupovat k učení iniciativně s aktivním zájmem, výsledky učení uplatňovat v životě i při výuce ve škole

### **Kompetence k řešení problémů**

- pracujeme ve skupinách na dané téma
- nabízíme činnosti na vyhledávání údajů a jejich porovnávání s použitím PC nebo encyklopedií
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- získané zkušenosti vyhodnocujeme a využíváme při řešení dalších problémů a situací

### **Kompetence komunikativní**

- zařazujeme práce ve skupině nebo ve dvojicích
- ústně zkoušíme před skupinou (postoj, hlasitost, vázanost řeči)
- nabízíme různé typy textů s důrazem na porozumění, reprodukci textu
- nabízíme modelové situace komunikace s cizincem, důraz klademe na praktické předvedení
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti
- umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce
- vybízíme žáky, aby kladli otázky

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme skupinovou práci, klademe důraz na praktické předvedení výsledku práce celé skupiny
- zařazujeme diskuze, scénky, dialogy, hrané krátké příběhy
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních a k toleranci k druhým
- zadáváme úkoly, při kterých se žáci učí spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích a přispívat tak k pohodě prostředí
- posilujeme sebedůvěru žáků

### **Kompetence občanské**

- zařazujeme skupinovou práci
- zařazujeme diskuze na různá témata s důrazem na respektování názorů druhých
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vedeme k ochraně hodnot spojených se zdravím a bezpečím a s ochranou životního prostředí

### **Kompetence pracovní**

- nabízíme žákům projekty a další činnosti
- utváříme odpovědný vztah k plnění svých povinností
- podporujeme aktivitu, projevy činnosti, pracovitosti a podnikavosti
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

### **Kompetence digitální**

- motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat
- vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů

## 2. stupeň

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Anglický jazyk (zkratka Aj).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět Anglický jazyk na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Anglický jazyk na 1. stupni. V 6. až 9. ročníku jsou vyučovány 3 hodiny týdně.

Realizace předmětu probíhá ve třídách, počítačových učebnách nebo v pracovních s interaktivní tabulí.

Podle výsledků dosažených ve výuce anglického jazyka se žáci ve třídě rozdělují do dvou skupin. Je zajištěna prostupnost jednotlivých skupin a žák může pracovat v té skupině, která mu nejvíce vyhovuje z hlediska předpokladů, nadání, zájmu a ochoty na sobě pracovat. Na žáky první skupiny jsou kladeny větší nároky z hlediska probíraného učiva, lze přistoupit i k aplikaci učiva rozšiřujícího. V poslední skupině jsou žáci vedeni k zvládnutí základních dovedností, aby splnili potřebné výstupy. Nicméně, žáci všech výkonnostních skupin musí zvládnout stejný rozsah učiva dle tematických plánů.

Vzdělávací obsah předmětu Anglický jazyk má komplexní charakter. Sestává rovnoměrně z výuky gramatiky, slovní zásoby a frází, čtení, psaní, mluvení a výslovnosti a z poslechu. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Do tohoto předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova a Multikulturní výchova.

Předmět Anglický jazyk souvisí s těmito vzdělávacími obory: Zeměpis (realie anglicky mluvících zemí), přírodopis (popis těla, zvířata, ekologie), občanská výchova (rodina, škola, má zem, kulturní vyžití, umění, volný čas), výchova ke zdraví.

Předmět se realizuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Výuka probíhá frontálně i skupinově. Důraz je kladen nejen na gramatiku, ale i na ústní projev. Zařazují se projekty nebo větší domácí úkoly na daná témata. Využívají se výukové programy na PC, výuka probíhá i v učebnách s interaktivní tabulí. Využívá se didaktická technika.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu anglický jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- ve výuce používáme: výklad, poslech nahrávek, sledování videa
- nabízíme texty na porozumění obsahu i texty na procvičení čtení a výslovnosti
- zařazujeme testové soubory
- předkládáme cvičení na zopakování a prohloubení probírané látky
- pracujeme s pracovním sešitem
- zařazujeme čtení a překlady článků přiměřené úrovni jazykových dovedností
- využíváme písemné i ústní zkoušení
- vyžadujeme domácí úkoly
- vedeme žáky k práci s chybou (poučit se z ní a příště již nechybovat)
- vytváříme příležitost přistupovat k učení aktivně a se zájmem a k uplatnění školních výsledků v životě i při další výuce ve škole

### **Kompetence k řešení problémů**

- pracujeme ve skupinách na dané téma
- nabízíme činnosti na vyhledávání údajů a jejich porovnávání s použitím PC
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a úsudku
- získané zkušenosti vyhodnocujeme a využíváme při řešení dalších problémů a situací

### **Kompetence komunikativní**

- zařazujeme práce ve skupině nebo ve dvojicích
- ústně zkoušíme před skupinou (správná výslovnost, dikce a rétorické schopnosti, postoj, hlasitost, vázanost řeči)
- nabízíme různé typy textů s důrazem na porozumění a reprodukci textu
- nabízíme modelové situace - komunikace s cizincem (žákovské rozhovory a jejich prezentace před třídou)
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti
- umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce
- vybízíme žáky, aby kladli otázky a hodnotili

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme skupinovou práci, klademe důraz na předvedení výsledku práce před spolužáky ve třídě
- zařazujeme diskuze a dialogy
- vedeme žáky k poznání existence vícero názorů a k toleranci druhých
- zadáváme úkoly, při kterých se žáci učí spolupracovat
- posilujeme sebedůvěru žáků

### **Kompetence občanské**

- zařazujeme skupinovou práci
- zařazujeme diskuze na různá témata s důrazem na respektování odlišných názorů
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vedeme k ochraně hodnot spojených se zdravím a bezpečím a s ochranou životního prostředí

### **Kompetence pracovní**

- nabízíme žákům projekty a další činnosti
- utváříme odpovědný vztah k plnění svých povinností
- podporujeme aktivitu, projevy činorodosti a pracovitosti
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, techniky, vybavení
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracovávání, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

## Další cizí jazyk

### 2. stupeň

## Španělský jazyk

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento předmět nazýván Španělský jazyk (zkratka Šj).

### **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět Španělský jazyk se vyučuje pouze na 2. stupni a to v 7. – 9. ročníku. Týdenní dotace je vždy dvouhodinová.

Realizace předmětu probíhá ve třídách, počítačové učebně a v pracovnách s interaktivní tabulí.

Žáci ve třídě jsou rozděleni na skupiny a jsou vedeni k zvládnutí základních dovedností ke splnění potřebných výstupů. Takovou výukou dosahujeme toho, že většina žáků pocítuje úspěch a je kladně motivována k dalšímu učení.

Vzdělávací obsah předmětu Španělský jazyk má komplexní charakter. Pro přehlednost je rozdělen do tří složek. Ve výuce se vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Environmentální výchova.

Předmět Španělský jazyk souvisí s těmito vzdělávacími obory: Zeměpis (reálie španělsky mluvících zemí), přírodopis (popis těla, zvířata, ekologie), občanská výchova (rodina, škola, má zem, kulturní vyžití, umění, volný čas), výchova ke zdraví.

Předmět se realizuje ve 45 minutových vyučovacích hodinách. Výuka probíhá frontálně i skupinově. Důraz je kladen nejen na gramatiku, ale i na ústní projev. Zařazují se projekty nebo větší domácí úkoly na daná témata. Využívají se výukové programy na PC. Využívá se didaktická technika.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Na úrovni předmětu španělský jazyk jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- ve výuce používáme: výklad, poslech nahrávek, sledování videa
- nabízíme texty na porozumění obsahu, na procvičení
- zařazujeme testové soubory
- předkládáme cvičení na zopakování a prohloubení probírané látky
- zařazujeme čtení a překlady článků přiměřené úrovně jazykových dovedností
- využíváme písemné i ústní zkoušení
- vyžadujeme domácí úkoly
- vedeme žáky k práci s chybou
- vytváříme příležitost přistupovat k učení iniciativně s aktivním zájmem, výsledky učení uplatňovat v životě i při výuce ve škole

#### **Kompetence k řešení problémů**

- pracujeme ve skupinách na dané téma

- nabízíme činnosti na vyhledávání údajů a jejich porovnávání s použitím PC nebo encyklopedií
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- získané zkušenosti vyhodnocujeme a využíváme při řešení dalších problémů a situací

### **Kompetence komunikativní**

- zařazujeme práce ve skupině nebo ve dvojicích
- ústně zkoušíme před skupinou (postoj, hlasitost, vázanost řeči, výslovnost)
- nabízíme různé typy textů s důrazem na porozumění a reprodukci textu
- nabízíme modelové - situace komunikace s cizincem
- společně s žáky formulujeme cíl činnosti
- umožňujeme prezentovat výsledky jejich práce
- vybízíme žáky, aby kladli otázky a hodnotili

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme skupinovou práci, klademe důraz na praktické předvedení výsledku práce celé skupiny
- zařazujeme diskuze, scénky, dialogy, hrané krátké příběhy
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních a k toleranci k druhým
- zadáváme úkoly, při kterých se žáci učí spolupodílet se na činnostech i rozhodnutích a přispívat tak k pohodě prostředí
- posilujeme sebedůvěru žáků

### **Kompetence občanské**

- zařazujeme skupinovou práci
- zařazujeme diskuze na různá témata s důrazem na respektování rozdílných názorů
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- vedeme k ochraně hodnot spojených se zdravím a bezpečím a s ochranou životního prostředí

### **Kompetence pracovní**

- nabízíme žákům projekty a další činnosti
- utváříme odpovědný vztah k plnění svých povinností
- podporujeme aktivitu, projevy činorodosti, pracovitosti a podnikavosti
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, nástrojů, techniky, vybavení
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi



## Ruský jazyk

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Ruský jazyk (zkratka Rj).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět Ruský jazyk obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Ruský jazyk se vyučuje pouze v 9. ročníku a disponuje časovou dotací 2 vyučovací hodiny týdně, tedy dvakrát 45 minut.

Realizace výuky probíhá v kmenové třídě, v pracovně s interaktivní tabulí nebo v počítačové učebně. Výuka probíhá frontálně i skupinově.

Důraz je kladen nejen na gramatiku, ale i na ústní projev. Učitel vede žáky k osvojení písemné podoby azbuky, k porozumění slyšeného textu, k osvojení správné výslovnosti, k správné intonaci v mluveném projevu. Předmět směřuje k tomu, aby žáci využili svoje znalosti a schopnosti k dorozumění se s cizincem v běžných situacích a byli schopni s ním mluvit o jednoduchých tématech týkajících se běžného života. Výuka seznamuje žáky i s reáliemi země, kde se mluví rusky. Znalost cizího jazyka vede žáky k pochopení jiných kultur, prohlubuje v nich toleranci k nim a je nedílnou součástí komunikace mezi nimi.

Do výuky jsou zařazeny i projekty nebo větší domácí úkoly na zadané téma. Využívá se i audiovizuální technika a informační technologie.

Do vyučovacího předmětu Ruský jazyk jsou integrovány některé tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Předmět Ruský jazyk souvisí s těmito vzdělávacími obory: Zeměpis (reálie rusky mluvících zemí), Český jazyk (literatura), Občanská výchova (rodina, škola, volný čas) nebo Výchova ke zdraví (rodina, vztahy).

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

V předmětu Ruský jazyk jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení:**

- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- pracujeme s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, časopisy, internet, video)
- nabízíme texty na porozumění obsahu, na procvičení a rozšíření slovní zásoby
- zařazujeme práci s různými druhy slovníků
- vedeme žáky k práci s chybou

#### **Kompetence k řešení problémů:**

- pracujeme ve dvojicích nebo ve skupinách na dané téma
- předkládáme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastní zkušenosti a vlastního úsudku
- získané zkušenosti vyhodnocujeme a využíváme při řešení dalších problémů a situací

- četbou různorodých cizojazyčných textů rozvíjíme u žáků kritické myšlení

#### **Kompetence komunikativní:**

- dáváme žákům prostor pro ústní i písemné vyjádření a sebe prezentaci (samostatné práce, projekty, konverzace)
- nabízíme různé druhy textů s důrazem na porozumění, na reprodukci textu
- nabízíme modelové situace komunikace s cizincem, důraz klademe na praktické předvedení
- umožňujeme žákům získat slovní zásobu k dané tematické oblasti a vedeme je k jejímu praktickému využití
- vybízíme žáky, aby kladli otázky

#### **Kompetence sociální a personální:**

- zařazujeme skupinovou práci, klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a na praktické předvedení výsledku práce celé skupiny
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních a k toleranci druhých
- učíme žáky hodnocení a sebehodnocení

#### **Kompetence občanské:**

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- zařazujeme diskuse na různá témata s důrazem na respektování názorů druhých
- vedeme k ochraně hodnot spojených se zdravím a bezpečím člověka a s ochranou životního prostředí

#### **Kompetence pracovní:**

- nabízíme žákům projekty a další činnosti
- utváříme zodpovědný vztah k plnění svých povinností
- podporujeme aktivitu, projevy čínorodosti, pracovitosti a podnikavosti
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálů, techniky, vybavení
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

#### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

## **Německý jazyk**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Německý jazyk (zkratka Nj).

### **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět Německý jazyk obsahově vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace, ze vzdělávacího oboru Další cizí jazyk. Výuka probíhá od sedmé do deváté třídy dvě vyučovací hodiny týdně, tedy 2 x 45 minut.

Výuka probíhá v kmenové učebně, jazykové pracovně s interaktivní tabulí, popřípadě v počítačové učebně. Realizována je frontálně a skupinově.

Výuka Německého jazyka stojí na dvou pilířích: gramatice a ústním projevem. Učitel žáky učí výslovnosti a zápisu německého textu, porozumění slyšenému slovu a správné intonaci v mluveném projevu. Předmět směřuje k tomu, aby žáci využili svoje znalosti a schopnosti k dorozumění se s cizincem v běžných situacích a byli schopni s ním mluvit o jednoduchých tématech týkajících se běžného života. V rámci výuky se žáci seznamují s realitami německy mluvících zemí, to je nezbytným předpokladem pro toleranci a pochopení odlišných kultur.

V hodinách žáci pracují také s audiovizuální technikou, využívány jsou informační technologie. Do výuky včleňujeme také projekty či domácí práce na zadané téma.

Do vyučovacího předmětu Německý jazyk jsou integrovány následující tematické okruhy průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Výchova k myšlení v evropských souvislostech.

Předmět Německý jazyk souvisí s těmito vzdělávacími obory: Zeměpis (realie německy mluvících zemí), Český jazyk (literatura), Občanská výchova (rodina, škola, volný čas), Výchova ke zdraví (rodina, vztahy).

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Na úrovni předmětu Německý jazyk jsou k rozvíjení klíčových kompetencí žáků aplikovány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- pracujeme s různými zdroji informací v tištěné či elektronické podobě (učebnice, časopisy, internet, video)
- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- vedeme žáky k práci s chybou

#### **Kompetence k řešení problémů**

- pracujeme ve dvojicích nebo ve skupinách na dané téma
- předkládáme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností a vlastního úsudku
- využíváme získané zkušenosti při řešení dalších problémů a situací

#### **Kompetence komunikativní**

- vytváříme prostor pro vlastní písemné i ústní vyjádření a sebereprezentaci (projekty, samostatné práce)
- nabízíme modelové situace komunikace s cizincem, důraz klademe na praktické předvedení
- umožňujeme žákům získat slovní zásobu k dané tematické oblasti a vedeme je k jejímu praktickému využití

#### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme skupinovou práci, klademe důraz na vytvoření pravidel práce v týmu a na praktické předvedení výsledku práce celé skupiny
- učíme žáky hodnocení a sebehodnocení
- vedeme žáky k toleranci a přemýšlení o názorech druhých

#### **Kompetence občanské**

- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáků
- vedeme žáky k rozhodnutím v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti
- směřujeme k zodpovědnému rozhodování v konkrétní situaci

### **Kompetence pracovní**

- nabízíme žákům projekty
- podporujeme aktivitu, činorodost
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům a zodpovědnost v plnění povinností

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k dalšímu digitálnímu zpracování, ukládání, zálohování a sdílení získaných informací
- vedeme žáky k uvědomování si existence autorského zákona a k osvojování si zvyku uvádět bibliografické zdroje při šíření informací jiných autorů
- vedeme žáky k práci s vybranými internetovými aplikacemi, které jsou určeny pro studium cizího jazyka, k jejich používání, např. využívání online slovníků
- vedeme žáky k využívání odpovídajících čtenářských strategií vhodných pro digitální čtení a k práci (čtení) v prostředí elektronické obrazovky (posouvání řádků, stránek) a k další práci s textem a informacemi

## **MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE**

### **Matematika**

#### **1. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Matematika (zkratka M).

#### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu matematika je v 1. až 5. ročníku 5 hodin týdně. Vyučovací předmět se realizuje ve třídách, v učebně PC, v učebně s interaktivní tabulí.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: číslo a početní operace, závislosti, vztahy a práce s daty, nestandardní aplikační úlohy a problémy, geometrie v rovině a prostoru.

Ve vzdělávacím předmětu matematika jsou zařazeny příklady a slovní úlohy související s jinými vzdělávacími obory: PČ (základní návyky při práci a režim dne); vlastivěda (lidé a čas – orientace na časové ose, jednotky a jejich využití v praxi, záznamy teplot apod., různé tabulky, grafy a schémata); český jazyk (jazyk a jazyková komunikace – základní terminologie, matematická komunikace, porozumění slovní úloze a orientace v textu); umění a kultura (osová souměrnost, zlomek – dělení obrazce na části).

Vyučovací předmět se realizuje v běžných 45 minutových vyučovacích hodinách.

#### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Předmět je již svou podstatou zaměřen nejen na rozvoj znalostí, vědomostí a dovedností žáků, ale i praktických dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže.

V předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- nabízíme žákům množství různých řešení, postupů, způsobů, strategií
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- nabízíme dostatek příležitostí k vyhledávání a třídění informací
- nabízíme úlohy z praxe
- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.

### **Kompetence k řešení problémů**

- zadáváme problémové úlohy
- účastníme se soutěží
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovení hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a prostor pro ověření hypotéz
- provádíme s žáky rozbor úkolu – plán řešení, odhadování výsledků, volba správných postupů k vyřešení problému
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- pracujeme s chybou – jako cesta ke správnému řešení a pochopení, respektování jiných názorů

### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užíváme matematického jazyka, včetně matematické symboliky
- vedeme žáky k srozumitelným, stručným zápisům
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy
- vyžadujeme logické zdůvodnění postupů práce
- rozvíjíme schopnost prezentace výsledků vlastní práce, kladení otázek k tématu, tvůrčí využití informací

### **Kompetence sociální a personální**

- projevujeme zájem o žákův názor, námět a zkušenost
- podporujeme prozkoumávání názorů ostatních a reakce na ně
- zařazujeme skupinovou práci
- utváříme a respektujeme pravidla a vztahy mezi jednotlivcem, skupinou, třídou
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, diferencujeme výkon podle individuálních schopností žáka
- pěstujeme pozitivní postoj k sobě i druhým (využití soutěživosti, poznávání hodnoty pomoci a spolupráce)

- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru

### **Kompetence občanské**

- spoluvytváříme kritéria hodnocení
- zajišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků (vzájemné sdělování svých pocitů a názorů)
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení problémů
- respektujeme různé názory žáků na řešení problémů
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu, udržování pracovního místa v pořádku
- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles)
- nabízíme dostatek příkladů k propojení matematiky a praxe

### **Kompetence digitální**

- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů
- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- klademe důraz na používání kalkulačtoru, např. při provádění kontroly odhadů

## **2. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Matematika (zkratka M).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět matematika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 1. stupni. V 6. ročníku je dotace 6 hodin týdně, v 7. - 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vyučovací předmět se realizuje převážně ve kmenových třídách, dále v učebnách s interaktivní tabulí a v počítačových učebnách.

Na žáky skupiny s rozšířenou výukou matematiky (RVM) jsou kladeny větší nároky z hlediska probíraného učiva a očekávaných výstupů. V běžné skupině jsou žáci vedeni k zvládnutí základních dovedností a početních operací tak, aby splnili potřebné výstupy. Učivo je v této skupině procvičováno na jednoduchých příkladech, podobně jako ve skupině RVM je upřednostňován úsudek a logické myšlení. Takovou výukou dosahujeme toho, že i tito žáci pocítují úspěch a jsou kladně motivováni k dalšímu učení.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: číslo a proměnná, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Ve vzdělávacím předmětu matematika jsou zařazeny hlavně příklady a slovní úlohy související s jinými vzdělávacími obory např. fyzika (převody jednotek, výpočet rychlosti, dráhy, času, hustoty, hmotnosti, objemu, atd.), chemie (úlohy o směsích), zeměpis (měřítko mapy), dějepis (historie matematiky), výtvarná výchova (ornamenty, prostorová představivost, architektura, písmo), přírodopis (krystalické látky), hudební výchova (intervalů tónů), tělesná výchova (odhad vzdálenosti, azimut, práce s měřítkem mapy), český jazyk (čtení s porozuměním).

Vyučovací předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách s nepravidelným začleňováním projektů.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Předmět je již svou podstatou zaměřen nejen na rozvoj znalostí a vědomostí žáků, ale i praktických dovedností žáků. Tím jsou dány i metody práce zaměřené především na samostatnou práci žáků, na řešení problémů, na práci ve skupinách, sebekontrolu, didaktické hry, počítařské soutěže.

V předmětu matematika jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- nabízíme žákům množství různých řešení, postupů, způsobů, strategií
- vytváříme u žáků zásoby matematických nástrojů (početních operací, algoritmů, metod řešení úloh), které žák efektivně využívá při řešení úkolů vycházejících z reálného života a praxe
- nabízíme dostatek příležitostí k vyhledávání a třídění informací
- nabízíme úlohy z praxe
- podporujeme u žáka rozvoj schopnosti abstraktního a logického myšlení, zejména zařazováním vhodných problémových úkolů, logických úloh, matematických hádanek, kvízů, rébusů apod.

#### **Kompetence k řešení problémů**

- zadáváme problémové úlohy
- účastníme se soutěží
- poskytujeme žákům prostor pro vyslovení hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a prostor pro ověření hypotéz
- provádíme s žáky rozbor úkolu – plán řešení, odhadování výsledků, volba správných postupů k vyřešení problému
- podporujeme u žáků nalézání různých variant řešení zadaných úloh
- nabízíme nové úkoly a problémy, u kterých žáci mohou aplikovat známé a osvědčené postupy řešení
- pracujeme s chybou – jako cesta ke správnému řešení a pochopení, respektování jiných názorů

#### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům příležitost využívat informační a komunikační prostředky pro řešení úkolů i pro komunikaci a spolupráci s ostatními
- užíváme matematického jazyka, včetně matematické symboliky
- vedeme žáky k srozumitelným, stručným zápisům
- pracujeme s grafy, tabulkami, diagramy
- vyžadujeme logické zdůvodnění postupů práce

- rozvíjíme schopnost prezentace výsledků vlastní práce, kladení otázek k tématu, tvůrčí využití informací

### **Kompetence sociální a personální**

- projevujeme zájem o žákův názor, námět a zkušenost
- podporujeme prozkoumávání názorů ostatních a reakce na ně
- zařazujeme skupinovou práci
- utváříme a respektujeme pravidla a vztahy mezi jednotlivcem, skupinou, třídou
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků, diferencujeme výkon podle individuálních schopností žáka
- pěstujeme pozitivní postoj k sobě i druhým (využití soutěživosti, poznávání hodnoty pomoci a spolupráce)
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru

### **Kompetence občanské**

- spoluvytváříme kritéria hodnocení
- zajišťujeme vzdělávací potřeby jednotlivých žáků (vzájemné sdělování svých pocitů a názorů)
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení problémů
- respektujeme různé názory žáků na řešení problémů
- zařazujeme úlohy s ekologickou problematikou

### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínu, udržování pracovního místa v pořádku
- nabízíme žákům projekty a další činnosti (modelování a výroba různých těles)
- nabízíme dostatek příkladů k propojení matematiky a praxe

### **Kompetence digitální**

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

## **INFORMATIKA**

### **Informatika**

#### **1. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Informatika (zkratka It).

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením



problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákovy informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činností s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Na prvním stupni základního vzdělávání si žáci prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností. Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Časová dotace vyučovacího předmětu je ve čtvrtých a pátých třídách jedna hodina týdně. Předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách.

Výuka probíhá ve specializovaně vybavených učebnách PC, kde žáci pracují na stolních počítačích nebo v učebně Informatiky, kde pracují s tablety a robotickými pomůckami. Ve všech těchto učebnách je možnost připojení k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V učebně Informatiky v řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusím a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem. Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vyučovací předmět Informatika je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: základy práce s počítačem, vyhledávání informací a komunikace, zpracování a využití informací.

Do tohoto předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- předkládáme dostatečné množství informačních zdrojů
- zařazujeme práce s různými vyhledávači, zpracování a třídění zjištěných informací

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

#### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem

- seznamujeme žáky s různým typem textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta, pomoc)
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

### **Kompetence občanské**

- podporujeme u žáků zásady intelektuálního vlastnictví a autorských práv, zodpovědného přístupu k majetku školy

### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- zařazujeme projekty založené na tvůrčí práci (film, prezentace, životopis, zpracování nějakého tématu...)

## **2. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Informatika (zkratka It).

Předmět Informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Zabývá se automatizací, programováním, optimalizací činností, reprezentací dat v počítači, kódováním a modely popisujícími reálnou situaci nebo problém. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova informatického myšlení s jeho složkami abstrakce, algoritmizace a dalšími. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat, jak počítač funguje, jak reprezentuje data různého typu, jak pracují informační systémy a jaké problémy informatika řeší.

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět Informatika na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Informatika na 1. stupni.

Na druhém stupni základního vzdělávání žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhují a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení. V hodinách se klade důraz na praktické využití PC a ostatních periférií, prohlubují se základní pojmy z oblasti IT, zařazují se projekty, samostatné práce.

Časová dotace vyučovacího předmětu je v 6. až 9. třídách jedna hodina týdně. Předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách.

Výuka probíhá ve specializovaně vybavených učebnách PC, kde žáci pracují na stolních počítačích nebo v učebně Informatiky, kde pracují s tablety a robotickými pomůckami. Ve všech těchto učebnách je možnost připojení k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

V učebně Informatiky v řadě činností preferujeme práci žáků ve dvojicích, aby docházelo k diskusi a spolupráci. Žák nebo dvojice pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vyučovací předmět Informatika je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: vyhledávání informací a komunikace, zpracování, analýza a využití informací.

Do tohoto předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- předkládáme dostatečné množství informačních zdrojů
- zařazujeme práce s různými vyhledávači, zpracování a třídění zjištěných informací

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

#### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- seznamujeme žáky s různým typem textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků

#### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta, pomoc)
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

#### **Kompetence občanské**

- podporujeme u žáků zásady intelektuálního vlastnictví a autorských práv, zodpovědného přístupu k majetku školy

#### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- zařazujeme projekty založené na tvůrčí práci (film, prezentace, životopis, zpracování nějakého tématu...)

# ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Vlastivěda (zkratka Vla).

## Vlastivěda

### *Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu*

V 1. a 2. ročníku jsou vyučovány 2 hodiny týdně, ve 3. a 4. ročníku 3 hodiny týdně, v 5. 4 hodiny týdně.

Realizace předmětu probíhá ve třídách, knihovnách, počítačové učebně, v učebně s interaktivní tabulí, v relaxační učebně, v kulturních a vzdělávacích institucích, na vycházkách a v přírodě. Vlastivěda má komplexní charakter. Součástí předmětu je etická výchova.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Výchova demokratického občana, Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

Vlastivěda přispívá k poznávání, pochopení a objevování skutečností, souvisí s většinou vzdělávacích oborů, hlavně s českým jazykem, matematikou, výtvarnou výchovou, hudební výchovou (významné osobnosti kultury), s předmětem pracovní činnosti, cizím jazykem, informatikou (práce s informacemi, vyhledávání).

Při realizaci tohoto předmětu se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama. Mezi nejvhodnější formy patří práce ve skupinách, řešení problémových úkolů, diskuze, projekty, samostatná práce, kritika a sebehodnocení, schopnost vyhledávat informace, vlastní tvorba, četba v encyklopediích a její interpretace, dramatizace, práce s tiskem a návštěva kulturních a vzdělávacích institucích, zpracování informací z vycházek.

### *Výchovné a vzdělávací strategie*

Na úrovni předmětu Vlastivěda jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy:

#### **Kompetence k učení**

- zařazujeme dramatizaci
- zařazujeme projekty
- umožňujeme diskuze
- zařazujeme práci s příručkami, slovníky, encyklopediemi a s internetem
- předkládáme dostatečné množství informačních zdrojů z učebnic a pracovních textů
- zadáváme úkoly, při kterých žáci kombinují získané informace

#### **Kompetence k řešení problémů**

- klademe otevřené otázky
- poskytujeme dostatečné množství námětů k uvažování
- vyžadujeme formulování problému - zařazujeme práce a operace s pojmy, hodnocení a sebehodnocení žáka
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- podporujeme práci ve skupině

### **Kompetence komunikativní**

- zařazujeme skupinovou práci, diskusi nad problémem
- vyžadujeme vyjádření vlastního názoru a porozumění
- vytváříme příležitost pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu
- vyžadujeme přípravu a přednesení referátu
- vybízíme žáky, aby kladli otázky k danému tématu

### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině, soutěže, hry
- nabízíme žákům souvislosti se skutečným životem
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních
- vyžadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech
- vedeme děti k dodržování pravidel

### **Kompetence občanské**

- zařazujeme práce ve skupině, projekty
- respektujeme věkové, intelektové, sociální a etnické zvláštnosti žáka
- respektujeme práva a vyžadujeme dodržování povinnosti žáků
- podporujeme u žáků obhájení vlastního názoru
- navštěvujeme kulturní instituce - kino, divadlo, muzeum
- podporujeme u žáků projevování pozitivních postojů k uměleckým dílům, k ochraně kulturního dědictví a ocenění našich tradic

### **Kompetence pracovní**

- rozvíjíme u žáka smysl pro povinnosti, vyžadujeme přípravu na výuku, shromažďování materiálů, vedení sešitů, aktivitu
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnosti svého řešení

### **Kompetence digitální**

- klademe důraz na vytváření společných pravidel chování ve třídě včetně pravidel při práci s technologiemi a na jejich dodržování
- vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací

## **ČLOVĚK A SPOLEČNOST**

Obsah vzdělávací oblasti člověk a společnost se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Dějepis** a **Občanská výchova**.

### **Dějepis**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací obor nazýván Dějepis (zkratka D).

#### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu je v 6., 7. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. V 8. ročníku je časová dotace 1 hodina týdně.

Předmět se realizuje ve třídách, v odborné učebně dějepisu, mimo školu (exkurze, návštěvy muzea...).

Vyučovací předmět Dějepis je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: člověk v dějinách, počátky lidské společnosti, nejstarší civilizace – kořeny evropské kultury, raný středověk, vrcholný středověk, pozdní středověk a raný novověk, modernizace společnosti, moderní doba, druhá světová válka, vývoj v Evropě a ve světě po druhé světové válce.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana.

V předmětu jsou zařazena témata i z jiných vzdělávacích oborů, hlavně z předmětů: český jazyk (vývoj lit. české i světové, vývoj jazyka), matematika, fyzika (vývoj techniky, osobnosti), chemie (vynálezci a objevitelé), hudební a výtvarná výchova (vývoj hudby, hudební, umělecké a stavební slohy, osobnosti) informatika (práce s informacemi, vyhledávání), občanská výchova (vznik stát. zřízení, jednotlivé typy, vztahy mezi lidmi, zákl. dokumenty) výchova ke zdraví (vývoj rodiny, vztahy v ní), zeměpis (geografické uspořádání, osobnosti), přírodopis (vliv přírodních podmínek), tělesná výchova (olympijské hry).

Předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách se začleňováním projektů, soutěží, diskuzí, na dějepisných vycházkách a prostřednictvím exkurzí. Zařazují se návštěvy muzeí, výstav, rozhovory nad literaturou, filmem a dokumentem.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Dějepis jsou pro utváření a rozvíjení klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- používáme vhodné učební pomůcky a audiovizuální techniku
- předkládáme dostatek spolehlivých informačních zdrojů
- umožňujeme přístup k informacím

#### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k účasti na soutěžích , k porovnávání různých zdrojů informací
- předkládáme dostatek námětů k samostatnému uvažování
- dbáme na správné vyjadřování a formulaci problémů

#### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům dostatek možností k porozumění textu
- vedeme žáky k formulování a logickému odůvodnění vlastních názorů
- dbáme na stručné a jasné vyjádření

#### **Kompetence sociální a personální**

- zadáváme práci ve skupině
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- dáváme prostor k diskuzím
- poskytujeme možnost poznání nutnosti vzájemného respektu

### **Kompetence občanské**

- respektujeme vlastní názor žáků na řešení problému
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností vlastních i oponenta

### **Kompetence pracovní**

- umožňujeme žákům, aby z dějin pochopili podstatu, cíl a riziko podnikání
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí, kulturních a společenských hodnot

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků, učíme je odpovědnému chování a jednání v digitálním prostředí

## **Občanská výchova**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací obor nazýván Občanská výchova (zkratka Ov).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu je v 6. až 9. ročníku jedna hodina týdně. Předmět se realizuje ve třídách a příležitostně na exkurzích.

Vyučovací předmět občanská výchova je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: člověk ve společnosti, člověk jako jedinec, stát a hospodářství, stát a právo, mezinárodní vztahy, globální svět.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Výchova demokratického občana, Environmentální výchova.

V předmětu občanská výchova jsou zařazena témata těchto oborů: ekonomie, právo, psychologie, sociologie.

Předmět se realizuje v běžných 45 minutových vyučovacích hodinách.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu občanská výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- vyhledáváme informace z literatury, internetu, příruček, časopisů, novin, reklamních a

propagačních textů

- systematizujeme, analyzujeme, rozebíráme a prezentujeme získané informace
- vytváříme komplexnější pohled na společenské jevy na základě studia
- ověřujeme poznatky formou besed, rozhovorů, diskusí
- porovnáváme získané poznatky, pokoušíme se o kritické posuzování informací

### **Kompetence k řešení problémů**

- poznáváme různé problémové situace v osobním životě, ve škole, mezilidských vztazích, ve společnosti vrstevníků, dospělých
- formulujeme problémy, snažíme se o pochopení problému a práce s ním
- hodnotíme řešení problému
- využíváme vlastního úsudku, zkušeností při řešení problému
- zařazujeme sebehodnocení a hodnocení při řešení problému

### **Kompetence komunikativní**

- navozujeme časté diskuse nad učivem
- nasloucháme druhým, vhodnou formou reagujeme
- vedeme k umění obhájit svůj názor na základě získaných faktů
- vedeme k umění argumentace
- snažíme se o vytvoření kladných mezilidských vztahů, soužití s ostatními
- snažíme se o zapojení se do dění třídního kolektivu
- vyžadujeme od dětí vyjadřování názorů ústní i písemnou formou
- zadáváme referáty, mluvní cvičení, soutěže, kvízy

### **Kompetence sociální a personální**

- vedeme děti k zodpovědnosti, kolektivnímu zpracování
- spoluvytváříme pracovní atmosféru na základě ohleduplnosti
- podporujeme sebedůvěru, ovládání sebe samého
- uplatňujeme úctu a toleranci ke druhým

### **Kompetence občanské**

- podporujeme kladné postoje ke kulturnímu dědictví, k uměleckým dílům, k našim národním tradicím
- vedeme žáky k respektování přesvědčení spolužáků, vážit si jich, vžít se do pocitů druhých
- odmítáme útlak, ponižování, agresivitu, fyzické i psychické násilí
- vedeme děti k pochopení zákonů a společenských norem, jejich nutnosti ve společnosti
- vedeme děti k uvědomování si svých práv a povinností ve škole i mimo školu
- učíme děti, jak poskytnout pomoc v krizových situacích
- zapojujeme se do kulturního dění
- učíme chápat ekologické souvislosti a environmentální problémy, vedeme k ochraně životního prostředí

### **Kompetence pracovní**

- rozvíjíme smysl žáků pro povinnost
- vedeme žáky k pochopení nutnosti domácí přípravy, vedení sešitů
- vedeme děti k práci na základě vlastních nápadů, myšlenek

### **Kompetence digitální**



- digitální kompetenci rozvíjíme u žáků tím, že vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

## ČLOVĚK A PŘÍRODA

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Fyzika, Chemie, Přírodopis a Zeměpis.**

### Fyzika

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Fyzika (zkratka F).

#### *Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu*

Časová dotace předmětu fyzika je v 7. ročníku 1 hodina týdně, v 6., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně. Předmět se realizuje ve třídách a odborné pracovně fyziky.

Vyučovací předmět fyzika je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: látky a tělesa, pohyb těles, mechanické vlastnosti tekutin, energie, zvukové děje, elektromagnetické a světelné děje, vesmír.

Do tohoto předmětu je integrován tematický okruh Základní podmínky života průřezového tématu Environmentální výchova.

V předmětu jsou zařazena témata z těchto vzdělávacích oborů: matematika (příklady a slovní úlohy - převody jednotek, výpočet rychlosti, dráhy, času, hustoty, hmotnosti, objemu...atd.), chemie (stavba atomu), zeměpis (vesmír), dějepis (historie fyziky), hudební výchova (zvukové děje), tělesná výchova (rychlost, azimut, rozklad sil, těžiště)

Předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Ve výuce jsou začleněny skupinové laboratorní práce, frontální a demonstrační pokusy. Do vyučovacích hodin začleňujeme projekty, využíváme internet a jiná média.

#### *Výchovné a vzdělávací strategie*

Na úrovni předmětu fyzika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- nabízíme dostatek příležitostí k vyhledávání a třídění informací
- nabízíme úlohy z praxe
- vedeme k samostatnému pozorování, porovnávání, vyhodnocování a zobecňování jevů ve svém okolí
- vedeme k samostatnému experimentování

- vybíráme nejvhodnější metody práce

### **Kompetence k řešení problémů**

- zadáváme problémové úlohy
- účastníme se soutěží
- nabízíme žákům možnost praktického ověření řešení problémů

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k srozumitelným a logickým slovním formulacím a zápisům
- vyžadujeme logické zdůvodnění postupů práce
- seznamujeme žáky s různými typy textů a záznamů, obrazových materiálů (grafy, schémata...)

### **Kompetence sociální a personální**

- zadáváme některou práci ve skupině
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- dáváme prostor k diskusím

### **Kompetence občanské**

- respektujeme různé názory žáků na řešení problémů
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení problémů
- vedeme žáky k chápání základních ekologických souvislostí
- zdůrazňujeme význam podpory a ochrany zdraví člověka

### **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k bezpečnému a správnému užívání nástrojů, vybavení a materiálů
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pokynů a pravidel

### **Kompetence digitální**

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

## **Chemie**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván chemie (zkratka Ch).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu chemie je v 8. i 9. ročníku 2 hodiny týdně. Vyučovací předmět se realizuje v učebně chemie.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: Pozorování, pokus a bezpečnost práce, směsi, částicové složení látek a chemické prvky, chemické reakce, anorganické sloučeniny, organické sloučeniny a chemie a společnost.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy průřezového tématu Environmentální výchova.

Předmět se realizuje v 45minutových vyučovacích hodinách, využíváme různých demonstrací, promítaných pokusů, práci s interaktivní učebnicí. Jsou zařazovány laboratorní práce žáků ve volitelném předmětu Chemické praktikum.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu chemie jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- pozorujeme vlastnosti látek a jejich přeměny ve škole i v běžném životě
- užíváme různých aktivizujících metod, které přibližují základní poznatky z chemie a její využívání v životě člověka
- předáváme a vyhledáváme zajímavé informace s chemickou tematikou především v souvislosti s běžným životem občanů
- učíme žáky posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení chemie
- vedeme žáky k poznávání souvislostí zkoumání v chemii a v ostatních přírodních, popř. dalších vědách

#### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností s významem chemie v každodenním životě člověka
- vedeme žáky k samostatnému pozorování vlastností látek, chemických reakcí a k jejich vyhodnocování a k vyvozování praktických závěrů pro současnost i budoucnost
- vedeme žáky k formulování problémů při svém chemickém vzdělávání, ale i v běžném životě
- učíme žáky hledat, navrhnout či používat různé informace i různé metody řešení
- učíme žáky posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení
- předkládáme dostatečný počet námětů k samostatnému uvažování a k řešení problémů souvisejících s bezpečným užíváním chemických látek

#### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- učíme žáky obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media

#### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- učíme žáky porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání možnosti rozvoje a zneužití chemie
- vedeme žáky k odpovědnosti za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k poznání zásad chování občanů při úniku nebezpečných látek

### **Kompetence pracovní**

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učíme žáky zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamujeme žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

## **Přírodopis**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Přírodopis (zkratka PŘ).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu přírodopis je v šestém až osmém ročníku dvě hodiny týdně, v 9. ročníku jedna hodina týdně. Vyučovací předmět se realizuje ve třídách.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: obecná biologie a genetika, biologie hub, biologie rostlin, biologie živočichů, biologie člověka, neživá příroda, základy ekologie, praktické poznávání přírody.

Do tohoto předmětu je integrované průřezové téma Environmentální výchova.

Do předmětu jsou zařazena témata z předmětů: výchova ke zdraví (zdravý způsob života a péče o zdraví, rizika ohrožující zdraví a jejich prevence, hodnota a podpora zdraví), pracovní činnosti (pěstitelství a chovatelství), zeměpis (životní prostředí, přírodní obraz Země).

Předmět se realizuje v 45 minutových vyučovacích hodinách, využívá různých demonstrací. Jsou zařazovány laboratorní práce, návštěvy různých přírodovědných institucí, pozorování rostlin živočichů v zajetí i v jejich přirozeném prostředí.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu přírodopis jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

### **Kompetence k učení**

- pozorujeme přírodniny ve škole i v přírodě
- užíváme různé aktivizující metody, které přibližují základní poznatky z přírodopisu a jeho význam v životě člověka
- předáváme a vyhledáváme zajímavé informace s přírodovědnou tematikou
- učíme žáky posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení přírodopisu
- vedeme žáky k poznávání souvislostí zkoumání v přírodních vědách

### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, k jejich vyhodnocování
- vedeme žáky k formulování problémů při přírodovědném vzdělávání i v běžném životě
- učíme žáky hledat, navrhnout či používat různé informace i různé metody řešení
- učíme žáky posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- učíme žáky obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- učíme žáky porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů na určitý stav nebo chystanou změnu

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání možnosti trvale udržitelného rozvoje a učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí
- vedeme žáky k poznání zásad chování občanů při přírodních katastrofách

### **Kompetence pracovní**

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učíme žáky zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci
- učíme žáky základy 1. pomoci

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry
- vedeme žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi

- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klademe důraz na etické jednání spojené s využíváním převzatých zdrojů

## **Zeměpis**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací obor nazýván Zeměpis (zkratka Z).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace vyučovacího předmětu zeměpis je v šestém, sedmém a devátém ročníku dvě hodiny týdně. V osmém ročníku jedna hodina týdně.

Vyučovací předmět se realizuje v učebně zeměpisu s interaktivní tabulí, kmenové třídě, počítačové učebně nebo v terénu.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: Geografické informace, zdroje dat, Kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí, Česká republika, Terénní geografická výuka, praxe a aplikace.

Do tohoto předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

V předmětu jsou zařazena témata z těchto vzdělávacích oborů: matematika (pracuje s měřítky map a plánů), fyzika (objasní pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet, odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností, zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí, rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů), přírodopis (zhodnotí rozšíření rostlinných a živočišných druhů organismů), dějepis (porovná formy vlády a státní zřízení v jednotlivých státech, vysvětlí ekonomické, sociální a politické změny ve vybraných zemích, zhodnotí postavení ČR v rámci Evropy a zhodnotí její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí).

Předmět se realizuje v 45 minutových vyučovacích hodinách, do výuky jsou začleňovány exkurze i krátkodobé projekty.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu zeměpis jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- vyhledáváme informace s geografickou tematikou umožňující hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- učíme žáky zpracovávat získané informace objektivně, rozpoznat jejich význam a využívat je dále v hodinách zeměpisu.

- užíváme různých aktivizujících metod k získávání co nejširších poznatků v daném oboru

### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí k posuzování válečných konfliktů ve vybraných zemích světa
- učíme žáky posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení.
- vedeme žáky k porovnávání různých mediálních tvrzení, odborných názorů a vlastních praktických zkušeností

### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky vyjadřovat se kultivovaně, výstižně a logicky
- učíme žáky naslouchat druhým, aktivně se zapojovat do diskusí a obhajovat svůj názor
- vedeme žáky k práci s různými tematickými mapami, encyklopedickými publikacemi, internetem a jinými dostupnými informačními prostředky
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, přijímat názory a zkušenosti druhých lidí
- navazujeme dostatek situací, které se podílí upevnování dobrých mezilidských vztahů

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k povinnosti postavit se proti psychickému i fyzickému násilí
- vedeme žáky k uvědomění si svých povinností i práv ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

### **Kompetence pracovní**

- učíme žáky využívat teoretické a praktické znalosti získané studiem v přípravě na budoucnost
- vedeme žáky k ochraně zdraví a životního prostředí

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy;
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak pracovat a vyhodnocovat digitalizované geografické reálie;
- klademe důraz na bezpečnou a efektivní komunikaci žáků a na jejich odpovědné chování a jednání v digitálním světě

## **UMĚNÍ A KULTURA**

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Hudební výchova a Výtvarná výchova.**

# **Hudební výchova**

## **1. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Hudební výchova (zkratka Hv). Jedná se o výchovný předmět.

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace v prvním až pátém ročníku je jedna hodina týdně. Vyučovací předmět se realizuje v pracovních hudební výchovy a ve třídě.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: Vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti, poslechové činnosti.

V předmětu se úzce navazuje na témata z Českého jazyka, Výtvarné výchovy, Tělesné výchovy a Vlastivěda.

Hudební výchova je realizována v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Povaha předmětu umožňuje zařazení dlouhodobých projektů z oblasti kulturně – historické. Nedílnou součástí výuky je návštěva koncertů.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- nabízíme dostatek informačních zdrojů, vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění poznatků
- dbáme na aktivní porozumění daným tématům a na chápání souvislostí mezi uměním a vývojem společnosti
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, zadáváme informace, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů

### **Kompetence k řešení problémů**

- často zařazujeme samostatné tvůrčí úkoly podporující kreativitu i správné formulování a samostatné řešení problému
- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úkoly rozvíjející tvořivost
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k samostatnému zpracování a prezentaci témat z oblasti dějin hudby i hudby současné
- navozujeme takové situace, aby vedly žáky k výstižné formulaci a souvislému, kultivovanému vyjádření názoru
- zařazujeme hodiny, při kterých žáci v diskusi obhajují svůj názor vhodnou argumentací
- vedeme žáky k porozumění hudbě jako jedné z možností mimoslovní komunikace
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- společně s žáky formulujeme cíl úkolu
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vedeme k plánování postupů a úkolů



### **Kompetence sociální a personální**

- nabízíme žákům skupinovou práci
- dbáme na využití odlišných schopností jednotlivců při důsledném respektování a koordinaci při práci na společných výstupech
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- objasňujeme žákům, jaké koncepce a postupy používané ve společenské praxi jsou v souladu s dosaženou úrovní poznání

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání historického vývoje národní kultury a vychováváme k hrdosti na ni
- podporujeme aktivní zapojení do kulturního dění
- budujeme pozitivní postoje k uměleckým dílům

### **Kompetence pracovní**

- tvoříme zdravé pracovní návyky, dbáme na plnění závazků a povinností
- vedeme žáky k dodržování kulturních a společenských hodnot
- požadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

## **2. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Hudební výchova (zkratka Hv).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět hudební výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět hudební výchova na 1. stupni. Časová dotace v šestém až devátém ročníku je jedna hodina týdně. Vyučovací předmět se realizuje v pracovních hudební výchovy.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: Vokální činnosti, instrumentální činnosti, hudebně pohybové činnosti, poslechové činnosti.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

V předmětu se úzce navazuje na témata z Dějepisu, Českého jazyka a literatury a Výtvarné výchovy.

Hudební výchova je realizována v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Povaha předmětu umožňuje zařazení dlouhodobých projektů z oblasti kulturně – historické. Nedílnou součástí výuky je návštěva koncertů.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu hudební výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- nabízíme dostatek informačních zdrojů, vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění poznatků
- dbáme na aktivní porozumění daným tématům a na chápání souvislostí mezi uměním a vývojem společnosti
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů, zadáváme informace, při kterých žáci kombinují informace z různých zdrojů

#### **Kompetence k řešení problémů**

- často zařazujeme samostatné tvůrčí úkoly podporující kreativitu i správné formulování a samostatné řešení problému
- klademe otevřené otázky, zadáváme problémové úlohy či úkoly rozvíjející tvořivost
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům žáci sami
- umožňujeme žákům pracovat se zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

#### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k samostatnému zpracování a prezentaci témat z oblasti dějin hudby i hudby současné
- navozujeme takové situace, aby vedly žáky k výstižné formulaci a souvislému, kultivovanému vyjádření názoru
- zařazujeme hodiny, při kterých žáci v diskusi obhajují svůj názor vhodnou argumentací
- vedeme žáky k porozumění hudbě jako jedné z možností mimoslovní komunikace
- zadáváme úkoly, při kterých žáci spolupracují
- společně s žáky formulujeme cíl úkolu
- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- vedeme k plánování postupů a úkolů

#### **Kompetence sociální a personální**

- nabízíme žákům skupinovou práci
- dbáme na využití odlišných schopností jednotlivců při důsledném respektování a koordinaci při práci na společných výstupech
- vedeme žáky k prozkoumávání pohledů a názorů lišících se od jejich vlastních
- pracujeme s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňujeme žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- objasňujeme žákům, jaké koncepce a postupy používané ve společenské praxi jsou v souladu s dosaženou úrovní poznání

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání historického vývoje národní kultury a vychováváme k hrdosti na ni
- podporujeme aktivní zapojení do kulturního dění
- budujeme pozitivní postoje k uměleckým dílům

### **Kompetence pracovní**

- tvoříme zdravé pracovní návyky, dbáme na plnění závazků a povinností
- vedeme žáky k dodržování kulturních a společenských hodnot
- požadujeme dokončení práce v dohodnuté kvalitě a termínech

### **Kompetence digitální**

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

## **Výtvarná výchova**

### **1. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Výtvarná výchova (zkratka Vv). Jedná se o výchovný předmět.

#### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu je v 1. - 3. ročníku 1 hodina týdně, ve 4. – 5. ročníku jsou 2 hodiny týdně. Předmět se realizuje v kmenové třídě, popřípadě v terénu.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků a ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí.

Do tohoto předmětu je ve 3. ročníku integrované průřezové téma: Osobnostní a sociální výchova – kreativita.

V předmětu se úzce navazuje na témata z: českého jazyka, matematiky, vlastivědy, hudební výchovy.

Výtvarná výchova je realizována v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Povaha předmětu umožňuje zařazení projektů, mezipředmětové propojování.

#### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

### **Kompetence k učení**

- povzbuzujeme žáky k celoživotnímu zájmu o umění
- společně se žáky formulujeme cíl činnosti
- ukazujeme propojení umění a praktického života
- umožňujeme volbu různých postupů
- vytváříme pozitivní vztah k umění

### **Kompetence k řešení problémů**

- podporujeme využití vlastního úsudku a zkušeností
- vedeme žáky k plánování postupů
- povzbuzujeme žáky k vyhledávání různých variant řešení a učíme žáky nacházet konečné řešení problémů
- vedeme žáky k hodnocení výsledků vlastní činnosti a k odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k výtvarnému ztvárnění svých názorů a představ
- učíme žáky obhajovat vlastní názor
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních a výsledků jejich práce
- vedeme žáky k porozumění obrazovým materiálům a k jejich tvořivému využití při vlastním rozvoji
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky spolupráci ve skupině při řešení zadaného úkolu
- učíme žáky ohleduplnosti
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- podporujeme sebedůvěru a seberealizaci
- vedeme žáky k pozitivní představě o sobě samém

### **Kompetence občanské**

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k uměleckým dílům
- ve výuce reflektujeme společenské i přírodní dění

### **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k bezpečnému používání pracovních nástrojů a materiálů
- učíme žáky pravidlům při práci
- vedeme žáky k přijímání povinností a závazků
- vedeme žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot a k ochraně zdraví svého i druhých

### **Kompetence digitální**

- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace

## **2. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Výtvarná výchova (zkratka Vv).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět výtvarná výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět výtvarná výchova na 1. stupni. Časová dotace předmětu je v šestém a osmém ročníku dvě hodiny týdně, v sedmém a devátém ročníku jedna hodina týdně. Předmět se realizuje v učebně výtvarné výchovy.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu a svět).

V předmětu se úzce navazuje na témata z dějepisu, českého jazyka.

Výtvarná výchova je realizována v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Povaha předmětu umožňuje zařazení dlouhodobých projektů z oblasti kulturně – historické.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Výtvarná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- povzbuzujeme žáky k celoživotnímu zájmu o umění
- společně se žáky formulujeme cíl činnosti
- ukazujeme propojení umění a praktického života
- umožňujeme volbu různých postupů
- vytváříme pozitivní vztah k umění

#### **Kompetence k řešení problémů**

- podporujeme využití vlastního úsudku a zkušeností
- vedeme žáky k plánování postupů
- povzbuzujeme žáky k vyhledávání různých variant řešení a učíme žáky nacházet konečné řešení problémů
- vedeme žáky k hodnocení výsledků vlastní činnosti a k odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

#### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k výtvarnému ztvárnění svých názorů a představ
- učíme žáky obhajovat vlastní názor
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních a výsledků jejich práce
- vedeme žáky k porozumění obrazovým materiálům a k jejich tvořivému využití při vlastním rozvoji
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky spolupráci ve skupině při řešení zadaného úkolu
- učíme žáky ohleduplnosti
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- podporujeme sebedůvěru a seberealizaci
- vedeme žáky k pozitivní představě o sobě samém
- vedeme žáky k rozlišování výtvarných projevů jednotlivých kultur

### **Kompetence občanské**

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k uměleckým dílům
- ve výuce reflektujeme společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k zapojování do kulturního dění

### **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k bezpečnému používání pracovních nástrojů a materiálů
- učíme žáky pravidlům při práci
- vedeme žáky k přijímání povinností a závazků
- vedeme žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot a k ochraně zdraví svého i druhých

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

## **ČLOVĚK A ZDRAVÍ**

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví se realizuje ve vzdělávacích předmětech **Tělesná výchova** a **Výchova ke zdraví**.

### **Tělesná výchova**

#### **1. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací obor nazýván Tělesná výchova (zkratka Tv). Jedná se o výchovný předmět.

## **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Časová dotace předmětu tělesná výchova je v prvním až pátém ročníku dvě hodiny týdně.

Vyučovací předmět se realizuje v malé a velké tělocvičně, v bazénu, ve sportovním areálu. Některé tématické celky (plavání, lyžování či sáňkování, pěší turistika, pobyt v přírodě) vyžadují zvláštní materiální, prostorové a klimatické podmínky, jsou proto do výuky zařazeny formou kurzů či výletů, které se realizují mimo areál školy.

V předmětu jsou zařazeny činnosti z atletiky, gymnastiky, sportovních her, plavání, turistiky a pobytu v přírodě, pravidla jednotlivých sportovních her. Důraz je kladen na rozvoj zdravotně orientované zdatnosti. V hodinách jsou zařazovány kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Hlavními vzdělávacími oblastmi jsou činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a činnosti podporující pohybové učení.

Do předmětu Tělesná výchova jsou zařazeny poznatky z předmětu člověk a jeho svět (lidské tělo, pravidla hygieny, základy první pomoci), hudební výchovy (vnímání rytmu, tanec).

Tělesná výchova se realizuje v běžných 45 minutových vyučovacích hodinách. Dále pak formou turistických výletů a škol v přírodě.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

#### **Kompetence k učení**

- vedeme žáky k uvědomění si významu pravidelného pohybu pro zdraví a k cílevědomému usilování o zlepšení svých osobních výkonů

#### **Kompetence k řešení problémů**

- často zařazujeme samostatné tvůrčí úkoly
- předkládáme dostatek námětů k uvažování a vlastnímu rozhodování (žáci se podílejí na utváření pravidel her a soutěží, vytváří jejich nové varianty)

#### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- předkládáme žákům způsoby komunikace ve sportovních činnostech (užívání správného názvosloví, aktivní komunikace při hrách a soutěžích)

#### **Kompetence sociální a personální**

- vedeme žáky ke kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací ve sportovních činnostech
- vedeme žáky k ohleduplnému chování a k vzájemné toleranci
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- učíme žáky sebekontroly, sebeuvědomění
- posilujeme pozitivní představu žáků o sobě samých

#### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání prospěšnosti pravidel pro zdárný průběh hry
- pěstujeme smysl pro fair play
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí

- zdůrazňujeme význam podpory, ochrany a péče o zdraví člověka

### **Kompetence pracovní**

- dbáme na dodržování bezpečnostních pokynů a pravidel a na bezpečné používání tělocvičného nářadí a náčiní
- seznamujeme žáky se základy první pomoci
- rozvíjíme schopnost adaptace na změněné podmínky
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

### **Kompetence digitální**

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

## **2. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Tělesná výchova (zkratka Tv).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět tělesná výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět tělesná výchova na 1. stupni. Časová dotace předmětu tělesná výchova je v 6. až 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vyučovací předmět se realizuje v malé, velké tělocvičně, ve sportovním areálu. Některé tématické celky (lyžování) vyžadují zvláštní materiální, prostorové a klimatické podmínky, jsou proto do výuky zařazeny formou kurzů, které se realizují mimo areál školy.

Výuka probíhá od šestého ročníku odděleně (zvlášť chlapci a dívky).

V předmětu jsou zařazeny činnosti z atletiky, gymnastiky, sportovních her, lyžování, snowboardingu, pravidla jednotlivých sportovních her. Důraz je kladen na rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, v hodinách jsou zařazovány kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení. Hlavními vzdělávacími oblastmi jsou činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a podporující pohybové učení.

V průběhu výuky od šesté až do deváté třídy jsou v tělesné výchově zařazována průřezová témata Osobnostní a sociální výchova. Během výuky je rozvíjeno vzájemné poznávání se ve skupině, respektování, podpora, pomoc, omluva, řešení konfliktů, kooperace, pozitivní naladění mysli a dobrý vztah k sobě samému, cvičení sebekontroly, seberegulace vlastního jednání, posilování vůle.



Do předmětu tělesná výchova jsou zařazena témata z historie (zaměřená na sport), částečně poznatky z anatomie a fyziologie, fyziky (hlavně biomechaniky), hudební výchovy (vnímání rytmu), přírodopisu (první pomoc).

Tělesná výchova se realizuje v běžných 45 minutových vyučovacích hodinách. Vyučovací hodiny tělesné výchovy se nespojují do dvouhodin. Lyžování a snowboarding mohou být realizovány v několikadenním kurzu.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu tělesná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

#### **Kompetence k učení**

- nabízíme žákům dostatečné množství různých sportovních aktivit
- posilujeme u žáků kladný vztah k pohybovým aktivitám

#### **Kompetence k řešení problémů**

- často zařazujeme samostatné tvůrčí úkoly
- předkládáme dostatek námětů k uvažování a vlastnímu rozhodování (žáci se podílejí na utváření pravidel her a soutěží, vytváří jejich nové varianty)

#### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- předkládáme žákům způsoby komunikace ve sportovních činnostech (užívání správného názvosloví, aktivní komunikace při hrách a soutěžích)

#### **Kompetence sociální a personální**

- vedeme žáky ke kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací ve sportovních činnostech
- vedeme žáky k ohleduplnému chování a k vzájemné toleranci
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- učíme žáky sebekontroly, sebeuvědomění
- posilujeme pozitivní představu žáků o sobě samých

#### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání prospěšnosti pravidel pro zdárný průběh hry
- pěstujeme smysl pro fair play
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- zdůrazňujeme význam podpory, ochrany a péče o zdraví člověka

#### **Kompetence pracovní**

- dbáme na dodržování bezpečnostních pokynů a pravidel a na bezpečné používání tělocvičného nářadí a náčiní
- seznamujeme žáky se základy první pomoci
- rozvíjíme schopnost adaptace na změněné podmínky
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům

#### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

## **Výchova ke zdraví**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Výchova ke zdraví (zkratka Vz). Jedná se o výchovný předmět.

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu výchova ke zdraví je v 7. a 8. ročníku jedna hodina týdně. Výchova ke zdraví se realizuje ve třídách, v počítačové učebně, případně na přednáškách, exkurzích.

Předmět se skládá z těchto vzdělávacích obsahů: Vztahy mezi lidmi a formy soužití, Změny v životě člověka a jejich reflexe, Zdravý způsob života a péče o zdraví; Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence; Sexuální výchova; Hodnota a podpora zdraví, Osobnostní a sociální rozvoj

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova, Environmentální výchova, Dopravní výchova.

V předmětu výchova ke zdraví jsou zařazena témata těchto oborů: český jazyk (komunikační dovednosti), přírodopis (zdravá výživa, sexuální dozrávání, početí, těhotenství), chemie (živiny, návykové látky), výchova k občanství (sociální skupiny, sebepojetí, hodnoty, mezilidské vztahy, chování v rizikových situacích), tělesná výchova (doping ve sportu).

Výuka je realizovaná v 45minutových vyučovacích jednotkách. Upřednostňované formy realizace jsou diskuze, práce ve skupinách, krátkodobé i dlouhodobější projekty, dramatizace, sebehodnocení, vyhledávání informací v literatuře, tisku, na internetu apod., řešení problémových situací.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu rodinná výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- nabízíme žákovi dostatek informačních zdrojů, vedeme ho k samostatné práci s nimi

#### **Kompetence k řešení problémů**

- dáváme žákům různé náměty
- podporujeme vzájemnou spolupráci
- zadáváme úlohy vhodné k řešení ve skupině

#### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k realizaci diskuzí na všechna témata, která předmět nabízí
- neustále klademe otázky
- nasloucháme žákům, reagujeme na jejich náměty

- aktivně podporujeme u žáků vyjadřování jejich názorů, povzbuzujeme je, respektujeme je

### **Kompetence sociální a personální**

- napomáháme správné realizaci diskuze
- vedeme žáky k samostatnému úsudku a jeho formulaci
- vedeme žáky k ohleduplnému chování a k vzájemné toleranci, což je v tomto předmětu, který nabízí témata často kontroverzní a choulostivá pro dospívající děti (drogy, problémy v rodině, sexuální dozrávání, poruchy stravování apod.), nesmírně důležité

### **Kompetence občanské**

- předáváme vlastní zkušenosti a poznatky
- upozorňujeme je na situace ohrožující jejich zdraví a bezpečnost
- nutíme je zamýšlet se nad problematikou prostřednictvím scének ze života, dramatizace
- dáváme prostor pro diskusi a konfrontaci různých názorů

### **Kompetence pracovní**

- nabízíme žákům projekty a další činnosti
- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

### **Kompetence digitální**

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví
- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

## **Člověk a svět práce**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Pracovní činnosti (zkratka Pč). Jedná se o výchovný předmět.

### **Pracovní činnosti**

#### **1. stupeň**

##### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu je v prvním až pátém ročníku jedna hodina týdně. Předmět se realizuje ve cvičné kuchyni, ve třídě a na exkurzích a ve venkovním areálu školy.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je utvořen z těchto vzdělávacích oblastí: práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti, pěstelské práce, příprava pokrmů, ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí a korupce a finanční gramotnosti.

V předmětu jsou zařazena témata z těchto vzdělávacích oborů: Výtvarná výchova (poznávání a charakteristika různých materiálů, užití různých technik, poznávání tradic a lidových zvyků), Český jazyk a literatura (popis prac. postupu), Matematika (měření, porovnávání, odhad), Informatika (vyhledávání informací a práce s nimi), Člověk a jeho svět – (pozorování přírody, péče o rostliny).

Výuka je realizovaná v prvním až pátém ročníku v 45minutových vyučovacích jednotkách. Do výuky jsou začleňovány vycházky, exkurze i krátkodobé projekty.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

#### **Kompetence k učení**

- učíme pracovat podle návodu a předlohy
- vybíráme vhodný materiál
- učíme zaznamenávat výsledky pozorování přírodních jevů a pokusů
- učíme vybírat a nakupovat vhodné potraviny
- učíme kombinovat prvky podle tvaru, objemu a barvy
- umožňujeme žákům pracovat s materiály a zdroji, v nichž si mohou ověřit správnost svého řešení

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- zařazujeme samostatné tvůrčí úkoly podporující kreativitu i správné formulování a samostatné řešení problému
- vybíráme optimální možnosti pracovního postupu a vyhledáváme potřebné informace

#### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media
- učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, při nichž kombinujeme informace z různých zdrojů
- posuzujeme kreativní nápady, diskutujeme nad problémy
- podporujeme porozumění a pochopení daného pracovního postupu a návodu
- učíme je obhájit svůj názor
- vedeme žáky ke vzájemnému sdělování pocitů a názorů

#### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta, pomoc)
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- poskytujeme možnost poznání nutnosti vzájemného respektu
- prezentujeme výsledky práce
- vedeme k poznávání hodnot pomoci a spolupráce
- podporujeme pozitivní postoj k sobě i k druhým
- využíváme soutěživost
- realizujeme projekty ve třídách

### **Kompetence občanské**

- respektujeme vlastní názor žáků na řešení problému
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností vlastních i oponenta
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení problémů
- zdůrazňujeme význam podpory a ochrany zdraví člověka
- stanovujeme pravidla, dodržujeme zásady bezpečnosti při zacházení s pracovními nástroji
- poznáváme lidové zvyky a řemesla

### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- zařazujeme projekty založené na tvůrčí práci, vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- vytváříme návyky a dovednosti při jednotlivých pracovních činnostech
- využíváme techniku k činnostem
- vedeme k udržování pořádku na pracovním místě
- podporujeme týmovou práci a vhodné pracovní nasazení

### **Kompetence digitální**

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

## **2. stupeň**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Pracovní činnosti (zkratka PČ).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu je v 7. až 9. ročníku 1 hodina týdně. Předmět se realizuje ve školní dílně, podle možností v areálu školy, v počítačové učebně, cvičné kuchyni, v botanické pracovně, ve třídě a v terénu.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu je utvořen z těchto vzdělávacích oblastí: Práce s technickými materiály, provoz a údržba domácnosti, příprava pokrmů, pěstitelské práce a chovatelství, svět práce.

Do tohoto předmětu nejsou integrována průřezová témata.

V předmětu jsou zařazena témata z těchto vzdělávacích oborů: český jazyk (životopis) matematika (rýsování, měření), výchova ke zdraví (zdraví), přírodopis (rostliny, živočichové), fyzika (elektrina, zapojení obvodu, mechanika) občanská výchova (pracovní právo, podnikání), informatika (práce s různými aplikacemi), chemie (vlastnosti látek).

Výuka je realizovaná v 7. a 8. ročníku ve dvou vyučovacích jednotkách (dvakrát 45 minut) jednou za čtrnáct dní a v 9. ročníku v 45 minutových vyučovacích jednotkách jednou týdně. Do výuky jsou začleňovány vycházky, exkurze i krátkodobé projekty. Žáci se učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky a dále se jim předmět snaží napomoci orientovat v problematice následného vzdělání a volby povolání. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu pracovní činnosti jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy

#### **Kompetence k učení**

- užíváme různých aktivizujících metod k získávání co nejširších poznatků v daném oboru.
- nabízíme dostatek informačních zdrojů, vedeme žáky k samostatnému vyhledávání a třídění poznatků
- nabízíme podnětné způsoby a metody práce

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností
- zařazujeme samostatné tvůrčí úkoly podporující kreativitu i správné formulování a samostatné řešení problému
- vybíráme optimální možnosti pracovního postupu a vyhledáváme potřebné informace

#### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media
- učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování, experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- vytváříme příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků k danému úkolu, při nichž kombinujeme informace z různých zdrojů
- posuzujeme kreativní nápady, diskutujeme nad problémy
- podporujeme porozumění a pochopení daného pracovního postupu a návodu
- učíme je obhájit svůj názor
- vedeme žáky ke vzájemnému sdělování pocitů a názorů

#### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta, pomoc)
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- poskytujeme možnost poznání nutnosti vzájemného respektu
- prezentujeme výsledky práce
- vedeme k poznávání hodnot pomoci a spolupráce
- podporujeme pozitivní postoj k sobě i k druhým
- využíváme soutěživost
- realizujeme projekty ve třídách

#### **Kompetence občanské**

- respektujeme vlastní názor žáků na řešení problému
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností vlastních i oponenta
- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení problémů
- zdůrazňujeme význam podpory a ochrany zdraví člověka
- stanovujeme pravidla, dodržujeme zásady bezpečnosti při zacházení s pracovními nástroji
- poznáváme lidové zvyky a řemesla
- navštěvujeme muzea, skanzeny

### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- zařazujeme projekty založené na tvůrčí práci, vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- vytváříme návyky a dovednosti při jednotlivých pracovních činnostech
- využíváme techniku k činnostem
- vedeme k udržování pořádku na pracovním místě
- podporujeme týmovou práci a vhodné pracovní nasazení

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k efektivnímu využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi, výběrem budoucího povolání a vzdělávací dráhy
- motivujeme žáky k využívání digitálních technologií a digitálních zdrojů k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu
- prakticky seznamujeme žáky s možnostmi tvorby vlastního digitálního obsahu při realizaci a prezentaci projektů a (týmových) úkolů

## 5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

### *Pravidla pro hodnocení žáků*

#### Obecné zásady hodnocení

- **Hodnocení** žáků upravuje kromě školského zákona a příslušného prováděcího předpisu **Školní řád**. Se Školním řádem jsou seznámeni žáci na začátku školního roku a rodiče na třídních schůzkách. Je zveřejněn na stránkách školy.
- Hodnocení žáků je v závěru 1. resp. 2. pololetí školního roku vyjádřeno **klasifikací** z výukových předmětů a klasifikací z chování.
- S pravidly hodnocení v jednotlivých předmětech jsou seznámeni žáci na úvodních hodinách a rodiče na třídních schůzkách.
- Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím níž získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak s ní dokáže zacházet, jaké jsou jeho individuální pokroky i nedostatky.
- Hodnocení by mělo vést k pozitivnímu vyjádření a mělo by být pro žáky motivující. Je důležité si uvědomovat, že při hodnocení se nehodnotí osoba žáka, ale jeho konkrétní výkon.
- Uplatňujeme přiměřenou náročnost a pedagogický takt.
- Soustředíme se na individuální pokrok každého žáka.
- Pro celkové hodnocení používáme klasifikaci, pouze na žádost rodičů a doporučení školského poradenského zařízení se u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami může použít slovní hodnocení.
- U průběžného hodnocení používáme různé formy (klasifikace, bodové hodnocení, slovní hodnocení, sebehodnocení žáků a další).
- Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení a k sebekontrolě. Proces probíhá v dílčích krocích zejména v závěrech jednotlivých vyučovacích hodin a též souhrnně po probrání tematických okruhů nebo na závěr klasifikačního období.

**Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků jsou podrobně rozpracována a popsána ve školním řádu část 3.1 Klasifikace prospěchu a část 3.2 Hodnocení chování**



## Autoevaluace školy a její evaluační činnost

Oblasti evaluace	Cíle	Kritéria	Nástroje evaluace	Časové rozvržení
dosahování cílů vytyčených švp	dosazení co nejkvalitnějších výsledků odpovídajících individuálním možnostem žáků	výsledky přijímacího řízení na střední školy, úspěšnost ve srovnávacích testech, úspěšnost ve vědomostních, sportovních a uměleckých soutěžích	řízené rozhovory, dotazníky, srovnávací testy, žákovské práce, vyhodnocení soutěží	průběžně ve školním roce
personální a pedagogické zajištění	kvalifikované a stabilizované personální zabezpečení, odborný růst, udržování vyvážené věkové skladby	plnění požadavků zákona o pedagogických pracovnících, účast na DVPP a jeho využití ve výuce, dosahování kvalitních výsledků při práci s žáky, loajalita k organizaci	hospitační a kontrolní činnost, řízené rozhovory, přehledy o účasti v DVPP, podpora vzdělávání zaměstnanců	průběžně ve školním roce, cíleně v jarních měsících
materiální rozvoj	stálý proces údržby a rozvoje materiálního zázemí ve škole	porovnávání s vnějšími nabídkami technologií, využití zpětné vazby zaměstnanců a dodavatelů	revize zařízení školy, sledování didaktických novinek, návštěvy jiných subjektů	průběžně
klima školy	většinová spokojenost zaměstnanců, žáků a zákonných zástupců a dalších subjektů spolupracujících se školou	zájem o školu, o zaměstnání ve škole, o využívání služeb školy, sledování neformálního hodnocení školy	naplněnost školy, dotazníková šetření, personální pohovory, neformální rozhovory, pozorování	personální pohovory zejména v jarních měsících, ostatní průběžně
vzájemná spolupráce škola, rodiče a region	škola v pozitivním povědomí zřizovatele a veřejnosti	aktivní přístup rodičů a dalších subjektů vůči škole	neformální rozhovory, materiální i jiná pomoc	průběžně

Další evaluační oblasti mohou být každoročně upravovány podle priorit (např. zapojení žáků do života školy, inkluze žáků, používání pestré škály výukových metod, způsob hodnocení žáků, vytváření prostoru pro jedince a jeho potřeby, aktualizace řádů školy).

# **Příloha č. 1: NABÍDKA POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ ve školním roce 2024/2025 A JEJICH CHARAKTERISTIKA**

Ve školním roce 2024/25 nabízíme pro žáky 7. ročníku následující povinně volitelné předměty:

Biologická praktika  
Matematický seminář  
Psaní na PC  
Sportovní hry  
Zeměpisný seminář

Ve školním roce 2024/25 nabízíme pro žáky 8. ročníku následující povinně volitelné předměty:

Mediální výchova  
Multimédia  
Přírodovědná praktika  
Sportovní hry  
Výtvarné techniky

## **CHARAKTERISTIKA VYUČOVANÝCH POVINNĚ VOLITELNÝCH PŘEDMĚTŮ**

### **BIOLOGICKÁ PRAKTIKA**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Biologická praktika (zkratka VBi).

#### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu Biologická praktika je 1 hodina týdně. Vyučovací předmět se realizuje v učebně přírodopisu. Předmět se realizuje ve 45minutové vyučovací hodině, využívá různých demonstrací. Jsou zařazovány laboratorní práce, pozorování rostlin, živočichů.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: obecná biologie, biologie rostlin, biologie živočichů, neživá příroda, základy ekologie, praktické poznávání přírody.

Do tohoto předmětu je integrované průřezové téma Environmentální výchova. Do předmětu jsou zařazena témata z předmětů: pracovní činnosti (pěstitelství a chovatelství), zeměpis (životní prostředí, přírodní obraz Země).

#### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Biologická praktika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- pozorujeme přírodniny ve škole i v přírodě

- užíváme různé aktivizující metody, které přibližují základní poznatky z přírodopisu a jeho význam v životě člověka
- předáváme a vyhledáváme zajímavé informace s přírodovědnou tematikou
- učíme žáky posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení přírodopisu
- vedeme žáky k poznávání souvislostí zkoumání v přírodních vědách

### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, k jejich vyhodnocování
- vedeme žáky k formulování problémů při přírodovědném vzdělávání i v běžném životě
- učíme žáky hledat, navrhnout či používat různé informace i různé metody řešení
- učíme žáky posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- učíme žáky obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- učíme žáky porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání možnosti trvale udržitelného rozvoje a učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí

### **Kompetence pracovní**

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učíme žáky zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci
- učíme žáky základy 1. pomoci

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky ke kritickému vyhledávání informací o pozorovaných a zkoumaných organismech a k porovnávání vyhledaných informací s informacemi v dalších zdrojích
- rozvíjíme dovednost žáků analyzovat a vyhodnocovat informace a vyvozovat z nich odpovídající závěry

## **PSANÍ NA PC**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Psaní na PC (zkratka VPsa).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Základní počítačová gramotnost jde ruku v ruce se schopností psát na klávesnici všemi prsty co nejvyšší rychlostí a s minimem chyb. Většina lidí tento požadavek nesplňuje a svou neznalostí zbytečně ztrácejí obrovské množství času. Panuje názor, že dovednost psát na

klávesnici všemi deseti prsty by se měla stát součástí školních osnov a jako nový předmět by měla být vhodným způsobem zařazena do výuky základní školy.

Na naší škole je Psaní na PC zařazeno jako volitelný předmět. Časová dotace vyučovacího předmětu je jedna hodina týdně. Předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Výuka probíhá ve specializované vybavené učebně PC, kde žáci pracují na stolních počítačích. Pracujeme s výukovým programem ATF (All Ten Fingers) pro psaní na PC. Protože jedna hodina týdně k osvojení této dovednosti rozhodně nestačí, je žákům doporučeno pravidelně trénovat psaní doma. Škola má možnost koupit pro žáky žakovskou verzi programu AFT za zvýhodněnou cenu. Tato koupě není povinná. Žáci mohou doma používat i jiné výukové programy pro psaní na PC.

Vyučovací předmět Psaní na PC je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: vlastní psaní na PC, vysvětlení základních pravidel typografie používaných pro psaní na PC a relaxační cvičení jako prevence zdravotních problémů způsobených dlouhodobým sezením u počítače.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Psaní na PC jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- předkládáme dostatečné množství informačních zdrojů
- pracujeme se specializovaným výukovým programem

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

#### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- seznamujeme žáky s různým typem textů a záznamů

#### **Kompetence sociální a personální**

- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

#### **Kompetence občanské**

- podporujeme u žáků zásady intelektuálního vlastnictví a autorských práv

#### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce

#### **Kompetence digitální**

- dbáme na to, že žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

## **ZEMĚPISNÝ SEMINÁŘ**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací obor nazýván Zeměpisný seminář (zkratka VPZe).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace vyučovacího předmětu zeměpisný seminář je jedna hodina týdně.

Vyučovací předmět se realizuje v učebně zeměpisu s interaktivní tabulí, kmenové třídě, počítačové učebně nebo v terénu. Předmět se realizuje v 45minutové vyučovací hodině, do výuky jsou začleňovány krátkodobé či dlouhodobé geografické projekty.

Vyučovací předmět je postaven na těchto základních vzdělávacích okruzích: Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie, Přírodní obraz Země, Regiony světa, Společenské a hospodářské prostředí, Životní prostředí – problémy dnešního světa, Česká republika a Cestovní ruch. V zeměpisném semináři jsou témata rozšířena o praktický zeměpis, kde žáci prohloubí své vědomosti a využijí je vhodně při analytickém myšlení o makro či mikroregionech světa. V předmětu jde o syntézu již nabytých vědomostí.

Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech, Multikulturní výchova, Environmentální výchova.

V předmětu jsou zařazena témata z těchto vzdělávacích oborů: matematika (pracuje s měřítky map a plánů), přírodopis (zhodnotí rozšíření rostlinných a živočišných druhů organismů), dějepis (porovná formy vlády a státní zřízení v jednotlivých státech, vysvětlí ekonomické, sociální a politické změny ve vybraných zemích, zhodnotí postavení ČR a jiných států v rámci Evropy či světa a zhodnotí vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí), informatika (kriticky využívá informační zdroje a umí s nimi pracovat).

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu zeměpis jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- vyhledáváme informace s geografickou tematikou umožňující hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů
- učíme žáky zpracovávat získané informace objektivně, rozpoznat jejich význam a využívat je dále v hodinách zeměpisu.
- užíváme různých aktivizujících metod k získávání co nejširších poznatků v daném oboru

#### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů
- vedeme žáky k využívání získaných vědomostí k posuzování válečných konfliktů ve vybraných zemích světa
- učíme žáky posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení.
- vedeme žáky k porovnávání různých mediálních tvrzení, odborných názorů a vlastních praktických zkušeností

#### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky vyjadřovat se kultivovaně, výstižně a logicky
- učíme žáky naslouchat druhým, aktivně se zapojovat do diskusí a obhajovat svůj názor
- vedeme žáky k práci s různými tematickými mapami, encyklopedickými publikacemi, internetem a jinými dostupnými informačními prostředky
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní

#### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky spolupracovat ve skupině, přijímat názory a zkušenosti druhých lidí
- navazujeme dostatek situací, které se podílí upevnování dobrých mezilidských vztahů

#### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k povinnosti postavit se proti psychickému i fyzickému násilí
- vedeme žáky k uvědomění si svých povinností i práv ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k respektování požadavků na kvalitní životní prostředí

### **Kompetence pracovní**

- učíme žáky využívat teoretické a praktické znalosti získané studiem v přípravě na budoucnost
- vedeme žáky k ochraně zdraví a životního prostředí

### **Kompetence digitální**

- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak pracovat a vyhodnocovat digitalizované geografické reálie
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při činnostech s digitalizovanými geoinformačními zdroji, prameny a programy

## **MATEMATICKÝ SEMINÁŘ**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Matematický seminář (zkratka VMs).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu je jedna hodina týdně a výuka je realizována v odborné učebně fyziky, kde je k dispozici interaktivní tabule. Tento volitelný předmět na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět matematika na 2. stupni.

Tento seminář z matematiky má za cíl umožnit žákovi nejen poznat, ale i aktivně využívat některé základní metody řešení matematických úloh. Některé metody žák již využívá, aniž by si to uvědomil. Chápání těchto metod mu umožňují lépe se orientovat v různých situacích, které nemusí souviset pouze s matematikou. Předmět rozvíjí kulturu zapisování řešení matematických úloh. Rovněž rozvíjí schopnost zobecnit dané úlohy a tím získat co největší uplatnění dané metody na konkrétní úloze. Dále se žák naučí hodnotit a porovnávat různé metody při řešení daného problému. Tento seminář má za úkol rozvíjet logické myšlení a naučit se lépe soustředit. Vnímat nejen jednotlivé věci, ale i souvislosti s okolními situacemi. Toto, a nejen to, se žák naučí při řešení sudoku, jak klasického, tak i jeho nejrůznějších variant.

V předmětu jsou zařazena témata z těchto vzdělávacích oborů: nauka o přirozených číslech a jejich vlastnosti (zápis, dělitelnost a početní operace s nimi), práce s grafy a tabulkami a jejich využití při řešení různých úloh, výpočet obsahu a obvodu geometrických útvarů v rovině, prostorová orientace, logické myšlení a logické řady.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Matematický seminář jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- učíme žáky různé metody, jak řešit nejen matematické problémy
- vedeme žáky k důkladnému sepsání řešení problému a jejich analýzy
- učíme žáky lépe se koncentrovat a udržet pozornost řešením různých typů sudoku a matematických úloh
- učíme žáky sledovat více cílů najednou tím, že řeší sudoku s nejrůznějšími podmínkami a rovněž při řešení matematických problémů

- učíme žáky trpělivosti a vytrvalosti při řešení sudoku a složitější matematických úloh

### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k tomu, aby řešili samostatně různé problémy
- vedeme žáky k tomu, aby daný problém nejen řešili, ale aby se pokusili formulovat podobné problémy, kdy lze danou metodu použít k jejich řešení
- vedeme žáky k tomu, aby problémy zobecnili do nejobecnější podoby

### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky sdělovat své výsledky jak písemnou, tak i mluvenou formou
- učíme žáky diskutovat s ostatními žáky
- učíme žáky efektivně využívat digitální média k získávání informací

### **Kompetence sociální a personální**

- vedeme žáky k respektování názoru druhého
- vedeme žáky ke spolupráci a k poučení se ze svých nedostatků
- dáváme žákům prostor k diskusím

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky ke spolupráci a vzájemné pomoci při řešení problémů

### **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k zodpovědnému jednání

### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky, aby využívali digitálních technologií k řešení určitých problémů, kde je lidský faktor nedostatečný

## **MEDIÁLNÍ VÝCHOVA**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Mediální výchova (zkratka Mev).

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Vyučovací předmět Mediální výchova na 2. stupni navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět občanská výchova na 2. stupni. Časová dotace je 1 hodina týdně.

Vyučovací předmět se realizuje převážně ve kmenových třídách, dále v učebnách s interaktivní tabulí a v počítačových učebnách.

Mediální výchova jako volitelný předmět je rozšiřujícím předmětem občanské výchovy a také průřezového tématu se stejným názvem, tj. *Mediální výchova*. Předmět se realizuje 1x týdně v běžné vyučovací hodině, tj. 45 minut. Předmět mapuje témata, která se týkají světa médií, především sociálních sítí, reklamy, marketingu, bezpečném chování na internetu a vlastníků médií a zpravodajství. Žáci se učí, jak správně rozpoznávat a přijímat informace, které se hrnou z různých médií, odlišovat pravdivé či nepravdivé zprávy, rozpoznávat funkci a strategii reklamy. Existuje několik nástrah sociálních sítí, kterým je dobré, aby žáci rozuměli, patří mezi ně například: jak poznat upravené fotky, důvěryhodnost mediálních sdělení, různé podoby titulků, ověřování věrohodných informací, falešné známé lidi, firmy, organizace, kdo je to "hejt", trolling v internetových diskuzích, skrytá reklama (na internetu) a typologie propagandy. Předmět se také věnuje médiím televizním, jaké jsou například specifika a

odlišnosti různých televizí v pojetí zpravodajství, sportu a počasí. Zároveň si žáci vyzkouší porovnat různé televize a jejich způsob a styl zpravodajských sdělení z různých pohledů (jazyk, forma atd.). V neposlední řadě se předmět věnuje také tiskovým médiím neboli novinám, tj. žáci určí jejich specifika, dokáží vyjmenovat výhody a nevýhody tohoto typu média. Předmět uzavírá téma rádia jako média, žáci specifikují odlišnost rádia od internetu, televize a novin. Na konec si žáci vyzkouší ve skupinách natočit reportáž, kde si rozdělí role a vytvoří krátké reportážní video o události dle vlastního výběru.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Mediální výchova jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- vyhledáváme informace na internetu, na sociálních sítích, v novinách či časopisech, v reklamních a propagačních textech
- systematizujeme, analyzujeme, rozebíráme a prezentujeme získané informace
- učíme se jak správně přijímat a rozpoznávat pravdivé informace a zprávy na internetu a sociálních sítích
- učíme se rozumět několika nástrahám, které existují na sociálních sítích
- vytváříme komplexnější pohled na zprávy, které média vydávají
- ověřujeme poznatky pomocí různých zdrojů a typu médií
- věnujeme se odlišnosti různých televizí v pojetí zpravodajství, sportu a počasí
- porovnáваме získané poznatky, pokoušíme se o kritické posuzování informací
- učíme se jak má vypadat správná reportáž a jak ji správně natočit

### **Kompetence k řešení problémů**

- poznáváme různé problémové situace v osobním životě, ve škole, mezilidských vztazích, ve společnosti vrstevníků, dospělých
- formulujeme problémy, snažíme se o pochopení problému a práce s ním
- hodnotíme řešení problému
- využíváme vlastního úsudku, zkušeností při řešení problému

### **Kompetence komunikativní**

- navozujeme časté diskuse nad učivem
- nasloucháme druhým, vhodnou formou reagujeme
- vedeme k umění argumentace
- vyžadujeme od dětí vyjadřování názorů ústní i písemnou formou

### **Kompetence sociální a personální**

- vedeme děti k zodpovědnosti, kolektivnímu zpracování
- spoluvytváříme pracovní atmosféru na základě ohleduplnosti
- podporujeme sebedůvěru, ovládnání sebe samého
- uplatňujeme úctu a toleranci ke druhým

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k respektování přesvědčení spolužáků, vážit si jich, vžít se do pocitů druhých

### **Kompetence pracovní**

- rozvíjíme smysl žáků pro povinnost
- vedeme žáky k pochopení nutnosti domácí přípravy, vedení sešitů
- vedeme děti k práci na základě vlastních nápadů, myšlenek

### **Kompetence digitální**

- digitální kompetenci rozvíjíme u žáků tím, že vedeme žáky k zapojování se do společnosti a do občanského života prostřednictvím digitálních technologií
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě



- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí
- učíme žáky pracovat s jejich digitální stopou, kterou po sobě na internetu zanechávají

## MULTIMÉDIA

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento volitelný vzdělávací předmět nazýván Multimédia (zkratka VMm).

Předmět Multimedia dává prostor všem žákům ztvárnit své představy. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Hlavní důraz je kladen na rozvíjení žákova myšlení s jeho složkami abstrakce. Praktickou činnost s tvorbou jednotlivých typů dat a s aplikacemi vnímáme jako prostředek k získání zkušeností k tomu, aby žák mohl poznávat technologie a dovedl je efektivně využívat ve svém životě.

### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

V rámci předmětu Multimedia se žáci naučí pracovat s fotografií, vytvářet vlastní audiovizuální snímky, navrhovat webové stránky nebo nakreslit komiks. Získají také znalosti o různých typech animace (jak v moderních počítačových, tak v klasických technikách), naučí se pracovat s filmem i zvukem, osahají si práci v profesionálních programech, zkusí si navrhnout vlastní deskovou hru. Žáci získají dovednosti také v kresbě, malbě, fotografii a další.

Odborně pojem Multimédia definujeme jako integraci textu, obrázků, grafiky, zvuku, animace a videa za účelem zprostředkování informací. Při jejich použití na počítači musí být uživateli umožněno, aby se zúčastnil tohoto zprostředkování interaktivně, tzn. aby měl možnost zasáhnout do průběhu multimediálního programu.

Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy. V hodinách se klade důraz na praktické využití PC a ostatních periférií, prohlubují se základní pojmy z oblasti IT, zařazují se projekty, samostatná práce.

Časová dotace vyučovacího předmětu je jedna hodina týdně. Předmět se realizuje v běžných 45minutových vyučovacích hodinách. Výuka probíhá ve specializovaně vybavených učebnách PC, kde žáci pracují na stolních počítačích nebo v učebně Informatiky, ale také v exteriérech školy při plnění samostatných zadání a úkolů. Některá témata probíhají bez počítače.

V učebně Informatiky v řadě činností preferujeme práci žáků v menších skupinách, aby docházelo k diskusi a spolupráci a tím i rozvoji sociálních dovedností. Žák pracuje individuálním tempem.

Výuka je orientována činnostně, s aktivním žákem, který objevuje, experimentuje, ověřuje své hypotézy, diskutuje, tvoří, řeší problémy, spolupracuje, pracuje projektově, konstruuje své poznání.

Vyučovací předmět Informatika je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: vyhledávání informací a komunikace, zpracování, analýza a využití informací.

Do tohoto předmětu jsou integrovány některé tematické okruhy průřezového tématu Mediální výchova.

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu informatika jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- předkládáme dostatečné množství informačních zdrojů
- zařazujeme práce s různými vyhledávací, zpracování a třídění zjištěných informací

#### **Kompetence k řešení problémů**

- motivujeme žáky k samostatnému řešení daného problému
- zadáváme úkoly k posílení schopnosti žáka využívat vlastních zkušeností

#### **Kompetence komunikativní**

- nabízíme žákům využívání informační a komunikační technologie pro komunikaci s okolním světem
- seznamujeme žáky s různým typem textů, záznamů, obrazových materiálů a jiných informačních a komunikačních prostředků

#### **Kompetence sociální a personální**

- zařazujeme práci ve skupině s důrazem na vytvoření pravidel práce v týmu (organizace práce, rozdělení rolí, spolupráce, ohleduplnost, úcta, pomoc)
- posilujeme sebedůvěru žáka a jeho samostatný rozvoj

#### **Kompetence občanské**

- podporujeme u žáků zásady intelektuálního vlastnictví a autorských práv, zodpovědného přístupu k majetku školy

#### **Kompetence pracovní**

- vyžadujeme od žáků zodpovědný přístup k zadaným úkolům, úplné dokončení práce
- zařazujeme projekty založené na tvůrčí práci (film, prezentace, životopis, zpracování nějakého tématu...)

#### **Kompetence digitální**

- dbáme na to, že žák chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

## **PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA**

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Přírodovědná praktika (zkratka VPř).

#### ***Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu***

Časová dotace předmětu VP – Přírodovědné praktikum je 1 hodina týdně. Vyučovací předmět se realizuje v učebně přírodopisu. Předmět se realizuje ve 45minutové vyučovací hodině, využívá různých demonstrací. Jsou zařazovány laboratorní práce, pozorování rostlin, živočichů, měření proporcí těla, tepu, tlaku člověka smyslové vjemy, zrakové klamy, poznávání minerálů

a hornin, vytváření odlitků zkamenělin. Zařazeny jsou laboratorní práce z chemie anorganické a důkazy organických látek.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: obecná biologie, biologie rostlin, biologie člověka, neživá příroda, praktické poznávání přírody, pokus a bezpečnost práce, směsi, chemické prvky, chemické reakce, anorganické sloučeniny, organické sloučeniny.

Do tohoto předmětu je integrované průřezové téma Environmentální výchova.

Do předmětu jsou zařazena témata z předmětů: přírodopis (biologie živočichů, rostlin a člověka, mineralogie, petrologie a paleontologie), chemie (anorganická a organická chemie).

### ***Výchovné a vzdělávací strategie***

Na úrovni předmětu Přírodovědné praktikum jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- pozorujeme přírodniny, vlastnosti látek a jejich přeměny ve škole i v přírodě
- užíváme různé aktivizující metody, které přibližují základní poznatky z přírodopisu, z chemie a jeho význam v životě člověka
- předáváme a vyhledáváme zajímavé informace s přírodovědnou a chemickou tematikou
- učíme žáky posuzovat věrohodnost informací a zpracovávat je z hlediska důležitosti i objektivitu a využívat je k dalšímu učení přírodopisu
- vedeme žáky k poznávání souvislostí zkoumání v přírodních vědách

### **Kompetence k řešení problémů**

- vedeme žáky k porovnávání odborných názorů, mediálních tvrzení a vlastních praktických zkušeností
- vedeme žáky k samostatnému pozorování přírodnin, k jejich vyhodnocování
- vedeme žáky k formulování problémů při přírodovědném vzdělávání i v běžném životě
- učíme žáky hledat, navrhopvat či používat různé informace i různé metody řešení
- učíme žáky posuzovat řešení problémů z hlediska jejich správnosti, jednoznačnosti a z těchto hledisek porovnávat i různá řešení

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k přesnému a logicky uspořádanému vyjadřování či argumentaci
- učíme žáky stručně a přehledně sdělovat (ústně i písemně) výsledky svých pozorování experimentů a řešení problémů i běžných úkolů
- učíme žáky obhajovat výsledky své práce i svůj názor na řešení problémů
- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- učíme žáky využívat všechna (ve škole) dostupná informační a komunikační media

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací v běžném životě
- učíme žáky porozumět myšlenkám druhých, plynule a kultivovaně mluvit při obhajování vlastních názorů

### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání možnosti trvale udržitelného rozvoje a učení se odpovědnosti za zachování životního prostředí

### **Kompetence pracovní**

- učíme žáky optimálně plánovat a provádět soustavná pozorování a experimenty a získaná data zpracovávat a vyhodnocovat
- učíme žáky zásadám bezpečné práce a ochrany zdraví při práci
- učíme žáky základy 1. pomoci

## SPORTOVNÍ HRY

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento vzdělávací předmět nazýván Sportovní hry (zkratka VSH).

### *Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu*

Vyučovací předmět Sportovní hry na 2. stupni rozšiřuje svým vzdělávacím obsahem předmět tělesná výchova na 2. stupni.

Vyučovací předmět se realizuje velké tělocvičně a ve sportovním areálu. Výuka probíhá společně pro dívky a chlapce (koedukovaně). Časová dotace je jedna hodina týdně.

Hlavními vzdělávacími oblastmi jsou činnosti ovlivňující zdraví, úroveň pohybových dovedností a podporující pohybové učení. V předmětu jsou zařazeny různé sportovní hry s ohledem na podmínky k jejich realizaci.

### *Výchovné a vzdělávací strategie*

Na úrovni předmětu sportovní hry jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

#### **Kompetence k učení**

- nabízíme žákům dostatečné množství různých sportovních aktivit
- posilujeme u žáků kladný vztah k pohybovým aktivitám

#### **Kompetence k řešení problémů**

- předkládáme dostatek námětů k uvažování a vlastnímu rozhodování (žáci se podílejí na utváření pravidel her a soutěží, vytváří jejich nové varianty)

#### **Kompetence komunikativní**

- učíme žáky přijmout kritiku a poučit se z ní
- předkládáme žákům způsoby komunikace ve sportovních činnostech (užívání správného názvosloví, aktivní komunikace při hrách a soutěžích)

#### **Kompetence sociální a personální**

- vedeme žáky ke kooperaci a týmové spolupráci při řešení problémů i při posuzování situací ve sportovních činnostech
- vedeme žáky k ohleduplnému chování a k vzájemné toleranci
- vytváříme pozitivní pracovní atmosféru
- učíme žáky sebekontroly, sebeuvědomění
- posilujeme pozitivní představu žáků o sobě samých

#### **Kompetence občanské**

- vedeme žáky k poznání prospěšnosti pravidel pro zdárný průběh hry
- pěstujeme smysl pro fair play
- vedeme žáky k ochraně životního prostředí
- zdůrazňujeme význam podpory, ochrany a péče o zdraví člověka

#### **Kompetence pracovní**

- dbáme na dodržování bezpečnostních pokynů a pravidel a na bezpečné používání tělocvičného nářadí a náčiní

#### **Kompetence digitální**

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro sportovní hry
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

## VÝTVARNÉ TECHNIKY

Ve školním vzdělávacím programu GUTOVKA je tento předmět nazýván Výtvarné techniky (zkratka Výt).

### **Obsahové, časové a organizační vymezení vyučovacího předmětu**

Vyučovací předmět Výtvarné techniky na 2. stupni tematicky i obsahově navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět výtvarná výchova. Jedná se o rozšiřující studium běžné výuky předmětu výtvarná výchova.

Časová dotace předmětu je jedna vyučovací hodina (45 minut) týdně. Předmět se realizuje v učebně výtvarné výchovy.

Vyučovací předmět je utvořen z těchto vzdělávacích obsahů: rozvíjení smyslové citlivosti, uplatňování subjektivity, ověřování komunikačních účinků. Do tohoto předmětu jsou integrované některé tematické okruhy těchto průřezových témat: Osobnostní a sociální výchova (rozvoj schopnosti poznávání, sebepoznání a sebepojetí, kreativita, poznávání lidí, hodnoty, postoje, praktická etika), Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (objevujeme Evropu a svět). V předmětu se úzce navazuje na témata z dějepisu, českého jazyka.

### **Výchovné a vzdělávací strategie**

Na úrovni předmětu Výtvarné techniky jsou pro utváření a rozvíjení těchto klíčových kompetencí využívány následující postupy.

### **Kompetence k učení**

- povzbuzujeme žáky k celoživotnímu zájmu o umění
- společně se žáky formulujeme cíl činnosti
- ukazujeme propojení umění a praktického života
- umožňujeme volbu různých postupů
- vytváříme pozitivní vztah k umění

### **Kompetence k řešení problémů**

- podporujeme využití vlastního úsudku a zkušeností
- vedeme žáky k plánování postupů
- povzbuzujeme žáky k vyhledávání různých variant řešení a učíme žáky nacházet konečné řešení problémů
- vedeme žáky k hodnocení výsledků vlastní činnosti a k odpovědnosti za vlastní rozhodnutí
- vyžadujeme dokončování práce v dohodnuté kvalitě a termínech

### **Kompetence komunikativní**

- vedeme žáky k výtvarnému ztvárnění svých názorů a představ
- učíme žáky obhajovat vlastní názor
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky k respektování názorů ostatních a výsledků jejich práce
- vedeme žáky k porozumění obrazovým materiálům a k jejich tvořivému využití při vlastním rozvoji
- umožňujeme žákům spoluvytvářet kritéria hodnocení

### **Kompetence sociální a personální**

- učíme žáky spolupráci ve skupině při řešení zadaného úkolu
- učíme žáky ohleduplnosti
- sledujeme úspěšnost jednotlivých žáků a oceňujeme jejich pokrok
- podporujeme sebedůvěru a seberealizaci
- vedeme žáky k pozitivní představě o sobě samém
- vedeme žáky k rozlišování výtvarných projevů jednotlivých kultur

### **Kompetence občanské**

- umožňujeme žákům prezentovat výsledky jejich práce
- pěstujeme u žáků pozitivní vztah k uměleckým dílům
- ve výuce reflektujeme společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k zapojování do kulturního dění

#### **Kompetence pracovní**

- vedeme žáky k bezpečnému používání pracovních nástrojů a materiálů
- učíme žáky pravidlům při práci
- vedeme žáky k přijímání povinností a závazků
- vedeme žáky k ochraně kulturních a společenských hodnot a k ochraně zdraví svého i druhých

#### **Kompetence digitální**

- vedeme žáky k využívání digitálních informačních zdrojů s respektem k autorským právům
- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

## **Příloha č. 2: VYUČOVANÝ DRUHÝ CIZÍ JAZYK ve školním roce 2024/2025**

Ve školním roce 2024/25 vyučujeme jako druhý cizí jazyk od 7. ročníku následující jazyky:

Španělský

Německý

Ruský jazyk – jen 9. ročník

V 7. ročníku jsme zavedli nové dělení na jazyky – ve třídě budou dvě skupiny žáků. Jedna skupina žáků bude mít španělský jazyk a druhá skupina německý jazyk. Při dělení přihlížíme k zájmu žáků, ale vždy s ohledem na organizační a personální možnosti školy.

V 7. a 8. ročníku jsme už neotevřeli skupinu ruského jazyka.

V 9. ročníku ještě pokračují žáci podle starého systému, kdy byly vytvořeny skupiny na jazyky napříč třídami v ročníku. Ruský jazyk bude vyučován v letošním školním roce jen v 9. ročníku.